

لوړو زده کړو وزارت
لوگر پوهنتون
علمي او د محصلانو چارو معاونیت

کرنې پوهنځي د ۱۴۰۴ هـ ل کال کتلاک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د لوړو زده کړو وزارت
لوگر پوهنتون
د کرنې پوهنځی

کتلاک

د چاپ کال: ۱۴۰۴ هـ ل

د پوهنځي آدرس: لوگر پوهنتون، د مامورينو کارته، پل علم ښار، لوگر ولايت

کرنې پوهنځي، د بريښنايي زده کړو او نشراتو د غونډو کتاب په (۴) گڼه پروتوکول او ۱۷ / ۴
/ ۱۴۰۴ نېټه کې ثبت اوتائيد دی.

د کرنې پوهنځي علمي شورا د غونډو په () گڼه پروتوکول او ۴ / ۱۴۰۴ نېټه کې ثبت
اوتائيد دی.

لړلیک

مخ	عنوان
1	سریزه.....
2	د کرنې پوهنځي مخینه.....
2	کرنې پوهنځی لړلید.....
2	کرنې پوهنځی رسالت.....
2	د کرنې پوهنځی ارزښتونه:.....
3	د کرنې پوهنځي ستراتیژیکې موخې:.....
3	د لوگر پوهنتون ستراتیژیکې موخو لاندې د کرنې پوهنځي برنامې.....
5	د چاپیریال بررسی.....
5	د کرنې پوهنځي کمېټې:.....
9	۱ جدول: د کرنې پوهنځي د علمي کادر غړو احصائیه.....
9	۲ جدول: له (۱۴۰۲ - ۱۴۰۴) کلونو پورې د کرنې پوهنځي د فارغو شوو محصلینو اړوند ارقام.....
10	۳ جدول: د کرنې پوهنځي د برحاله محصلینو اړوند ارقام.....
10	۴ جدول: د کارمندانو او خدماتی کارکونکو احصائیه.....
11	۵ جدول: د استاد او محصل نسبت، ۱۴۰۴ هـ ش کال.....
11	د کرنې پوهنځي څانګې.....
11	۲ شکل: د کرنې پوهنځی څانګې.....
10	اګرانومي څانګې تحصیلي نصاب:.....
10	د اګرانومی څانګې مخینه.....
10	پیشینه دیپارتمنت اګرانومی.....
11	د کرنیز اقتصاد او توسعې څانګې تشکیلاتی جوړښت.....
11	کرنیز اقتصاد او توسعې څانګې تحصیلي نصاب:.....
12	په پوهنځي کې موجوده امکانات.....
12	تدریسي او اداري خونې:.....
12	څیړنیز فارم:.....
12	لابراتوار:.....
12	لایحه سیستم کړیدت مؤسسات تحصیلات عالی برای دوره تحصیلی لیسانس.....

13	تعريفات
15	اساسات
15	شموليت كورس ها و انتخاب مضامين
17	ارزيابي و امتحان
21	د نظم او دسپلين طرز العمل
24	د ستراتيزيك پلان كمېټې ددندو لايحه
24	لايحه وظيف كمېټه ارتقاي كيفيت و اعتبار دهی
25	د كريكولم (نصاب) كمېټې د دندو لايحه
26	دمغنوي ارزښتونو د ترويج، نظم او دسپلين كمېټې د دندو لايحه
28	كرنې پوهنځي د څېړنې كمېټې د دندو لايحه
29	لايحه وظيف كمېټه آموزش الكترونيكي
30	لايحه سيستم كريدت مؤسسات تحصيلات عالي برای دوره تحصيلی لیسانس
31	د محصل تعهد پانه

سريزه

د کرنې پوهنځي کتلاک هغه منظمه او جامع مسوده ده، چې د پوهنځي په اړه پکې منظم او جامع معلومات ذکر شوي دي. په دې کتلاک کې د پوهنځي د تشکیل، کادري او اداري چارو زیربنایي برخو او د څانگو د کریکولم په اړه جامع معلومات ځای په ځای شوي دي. لوستونکي کولای شي چې ددې کتلاک په لوستلو سره د کرنې پوهنځي په اړه پوره معلومات ترلاسه کړي.

په دې کتلاک کې د پوهنځي مخینه، تشکیلات، علمي کادر غړو احصاییه، د محصلانو احصاییه، د پوهنځي لرلید، ماموریت، ارزښتونو، موخي، ستراتیژیکي موخي، کمېټې، د هرې کمېټې تشکیلاتی چارټ د او د څانگو تحصیلي نصاب راورل شوی دي.

د کرنې پوهنځي مخينه

لوگر پوهنتون د لوړو زده کړو محترم وزارت د (۵۷۵) ۱۳۹۲/۱۲/۱۳ هـ ش گڼه پېشنهاد په (۱۲۰۰) ۱۳۹۳/۱۲/۲۰ گڼه حکم په اساس منظور او رامنځته شوه. د لوگر پوهنتون په وړاندیز او د لوړو زده کړو محترم وزارت د عالي شورا (۳) ۱۳۹۶/۱۲/۲۶ گڼه پریکړې په اساس د کرنې پوهنځی له دوه څانگو اګرانومی او کرنیز اقتصاد او توسعې سره منظور او په ۱۳۹۸ هـ ش کال کې د کانکور ازموینې له لارې محصلین د لوړو زده کړو ترلاسه کولو لپاره ورته معرفي شول. اوسمهال په اګرانومی او کرنیز اقتصاد او توسعې دو څانگو کې (۲۰۹) تنه محصلین چې د ۱۱ تنو رسمي استاذانو لخوا یې د تدریس چارې پرمخ وړل کېږي. د یادونې وړ ده چې د کرنې پوهنځی د تدریسي چارو پرمخ وړلو لپاره یو باب تعمیر او په کافي اندازه تدریسي او اداري خونې لري.

کرنی پوهنځی لړلید

د لوگر د لوړو زده کړو مؤسسي کرنې پوهنځی هوډلري چې د لیسانس په کچه علمي برنامې د تدریس، باکیفیته څېړنو او د ټولنې د اړتیاوو او غوښتنو پر بنسټ د معیاري خدمات په وړاندې کولو سره د یو مخکښ پوهنځي په توګه وپېژندل شي.

کرنی پوهنځی رسالت

د لوگر د لوړو زده کړو مؤسسي کرنې پوهنځی ژمن دی چې د خپل متخصص او مسلکي علمي کادر په مټ، د شته امکاناتو او فرصتونو په اغېزمنه توګه کار واخلي، ترڅو په کرنیزو او حیواني تولیداتو، د خوړو خوندیتوب، او د دوامدار اقتصادي پراختیا په برخو کې علمي او مسلکي کادرونه وروزي او د اسلامي او ملي ارزښتونو په رڼا کې یې ټولنې ته وړاندې کړي.

د کرنې پوهنځی د یو غوره ملي علمي او ښوونیز پوهنځی په توګه ژمن دی چې د شته فرصتونو، اسانتیاوو او د خپلو علمي کادر غړو د هڅو څخه په کټې اخیستنې سره او همدارنګه د دخیلو اړخونو د فعاله ملاتړ پواسطه د زراعتی او حیواني محصولاتو د زیاتوالي، د خوړو خوندیتوب او دوامداره اقتصادي پراختیا لپاره د غوره ښوونیزو برنامو او څیړنو په ترسره کولو سره د ټولنې او کار بازار غوښتنو ته په پام سره په اسلامي او ملي ارزښتونو سمبال، ژمن، علمي او مسلکي کادرونه وړاندې کړي.

د کرنې پوهنځی ارزښتونه:

د کرنې پوهنځي بنسټیز ارزښتونه عبارت دي له:

۱. اسلامي- اداري اصولو ته درناوی.
۲. د مسلکي اخلاقو رعایت.
۳. شایسته سالاري.
۴. اداري عدالت.

5. بشري کرامت ته درناوی.
6. رېښتینولي او ورورولي.
7. اسلامي- ملي کلتور ته درناوی.
8. د مسئولیت احساس.
9. له فساد سره رېښتیني مبارزه.
10. ابتکارات او نوښتونه.
11. له تعصبانو، تبعیض او خرافاتو سره مبارزه.
12. گډ کار کول.

د کرنې پوهنځي ستراتیژیکي موخې:

د لوگر پوهنتون، کرنې پوهنځي ټول منسوبین ژمن دي چې له خپلو وړتیاوو او ظرفیتونو څخه په بشپړې ګټې سره د لاندې ستراتیژیکو موخو په تحقق کې کار واخلې او په دې سره د هېواد د ښې راتلونکې او پرمختیا په راوستلو او لوړو زده کړو وزارت او لوگر پوهنتون د ستراتیژیکو موخو په تحقق کې فعاله ونډې اخیستې له لارې خپل ډیني، ملي او وجداني مسئولیتونه ادا کړي.

1. د علمي څېړنو او نوښت د پرمختګ لپاره اړین ګامونه پورته کول.
2. د مدیریت او رهبري په اغېزمنتیا کې د زیاتوالي راوستل او د فساد په وړاندې کلک اقدامات کول.
3. د تحصیلي نصاب بیاکتنه او ارزونه، او د پرمختګ لپاره یې اړین ګامونه پورته کول.
4. د کیفیت ساتلو او لوړولو لپاره عملي او اغېزمن اقدامات ترسره کول.
5. اغېزمنې برېښنايي-تحصیلي خدمات وړاندې کول.
6. د تحصیلي خدماتو وړاندې کولو لپاره له ټولو موجوده سرچینو څخه اعظمي (تحقیقاتي فارم) لابراتوار... ګټه پورته کول.
7. د بشري سرچینو د استعدادونو د پرمختګ لپاره اړینې هڅې ترسره کول.
8. د اړیکو یو پیاوړی او اغېزمن سیستم پلی کول.
9. د محصلینو تیوريکي او عملي ښه د وړتیاوو لوړولو لپاره اغېزمن تحصیلي خدمات وړاندې کول او د عادلانه لوړو زده کړو زمینه برابروول.

د لوگر پوهنتون ستراتیژیکي موخو لاندې د کرنې پوهنځي برنامې

د لوگر پوهنتون ټول منسوبین ژمن دي چې له خپلو وړتیاوو او ظرفیتونو څخه په بشپړې ګټې سره د لاندې ستراتیژیکو موخو په تحقق کې کار واخلې او په دې سره د هېواد د ښې راتلونکې او پرمختیا په راوستلو او لوړو زده

کړو وزارت د ستراتیژیکو موخو په تحقق کې فعاله ونډې اخیستني له لارې خپل دیني، ملي او وجداني مسئولیتونه ادا کړي.

(۱) د علمي څېړنو پرمختیا او نوښت وده.

- د علمي څېړنو او نوښت د پرمختګ لپاره اړین ګامونه پورته کول.
- د څېړنیزو ظرفیت لوړول او د علمي تشو ډکول.
- د نوښت پر بنسټ ولاړ تدریسي بهیر پلي کول.

(۲) د اداري او رهبري د اغېزمنتیا زیاتول او په سیستماتیکه توګه د فساد بشپړه محوه.

- د مدیریت او رهبري په اغېزمنتیا کې د زیاتوالي راوستل او د فساد په وړاندې کلک اقدامات کول.
- د ځواکمنې رهبري په مرسته د شفافیت او مؤثریت لپاره د سرچینو ښه کارونه

(۳) د نصاب بیاکتنه او د پرمختیا لپاره یې د مقدماتو برابرول.

- د تحصیلي نصاب تطبیق، بیاکتنه او ارزونه، او د پرمختګ لپاره اړین ګامونه پورته کول.
- د ټولنې او محصلینو مسلکي وړتیاوو ته د غوښتنو مطابق د نصاب وده ورکول.

(۴) د کیفیت د کچې اوچتول او ساتل.

- د کیفیت ساتلو او لوړولو لپاره عملي او اغېزمن اقدامات ترسره کول.
- د کیفیت د معیارونو هر اړخیز تطبیق.

(۵) د برېښنايي-تحصیلي چوپړتیاوو د اغېزمنتیا لوړول.

- اغېزمنې برېښنايي-تحصیلي خدمات وړاندې کول.
- د برېښنايي زده کړو پراختیا او پراخه کول.

(۶) د تحصیلي چوپړتیاوو وړاندې کولو لپاره د ټولو آسانتیاوو او امکاناتو برابرول.

- د تحصیلي خدماتو وړاندې کولو لپاره له ټولو موجوده سرچینو څخه اعظمي (تحقیقاتي فارم» لابراتوار...) ګټه پورته کول.

- د تحصیلي امکاناتو او آسانتیاوو برابرول.

(۷) د بشري سرچینو د استعدادونو پرمختیا.

- د بشري سرچینو د استعدادونو د پرمختګ لپاره اړینې هڅې ترسره کول.

(۸) د اړیکو د یو اغېزمن سیستم پلي کول او پیاوړتیا.

- د اړیکو یو پیاوړی او اغېزمن سیستم پلي کول.

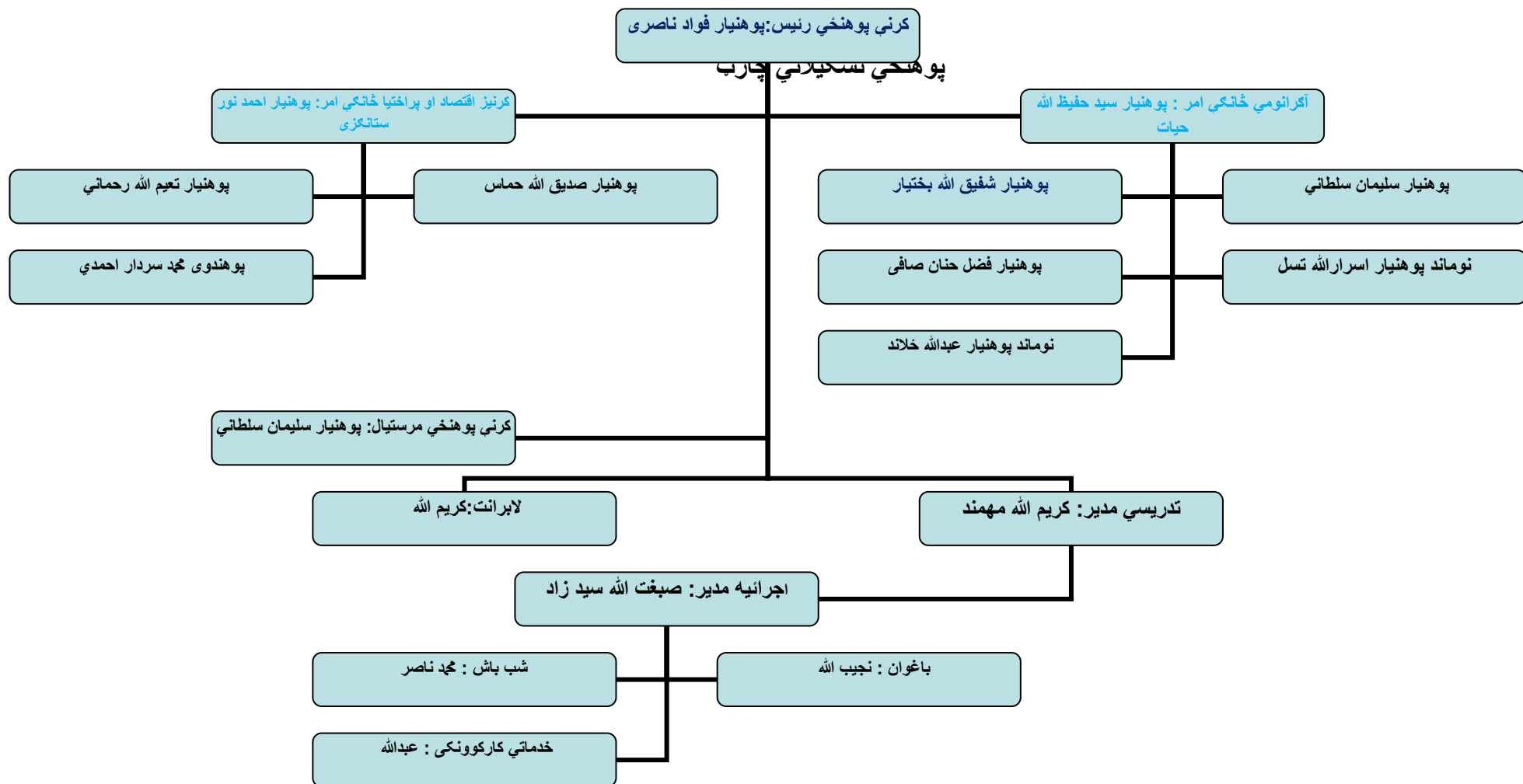
۹) د استعدادونو د ودې او پرمختیا په پار د معیاري خدماتو وړاندې کول او لوړو زده کړو ته د عادلانه لاسرسي لپاره زمینه برابروول.

- د محصلینو تیوريکی او عملی بڼه د وړتیاوو لوړولو لپاره اغېزمن تحصیلي خدمات وړاندې کول او د عادلانه لوړو زده کړو زمینه برابروول.

د چاپېریال بررسې

د علمي تیوريگانو د بحثونو له مخې، ستراتیژي سازمان او چاپېریال ته د دوو جدا عناصرونو په سترګه ګوري او د چاپېریال دقیقه، ژوره او پر وخت مطالعه او پر وړاندې یې د کوټلو او عاقلانه ګامونو او چټول د سازمانونو او ادارو د بریا شونتیا زیاتوي. د همدې کتنو په پام کې نیولو سره کرنی پوهنځی هم غواړي چې له خپل اړوند چاپېریال سره د اغېزمن تعامل په پار د چاپېریال ټول هغه ستراتیژیک عوامل (فرصتونه، تهدیدونه، قوتونه او ضعیفونه) مطالعه کړي، کوم چې د یاد پوهنځي د ستراتیژیکو موخو د تحقق په لاره باندې روښنایي/سیوري غوړوي. د دې عواملو په مطالعه کې کرنی پوهنځی یوازې نه وو پاتې شوې، بلکې د عمومي چاپېریال د مطالعې د مینوالو، ستراتیژیکو مسائلو متخصصینو، لوګر پوهنتون او په ځانګړې توګه کرنی پوهنځی د علمي کادر غړو، خصوصي د لوړو زده کړو موسساتو منسوبینو، فارغو او برحاله محصلینو او د دولتي او خصوصي برخې کارمندانو کافي مرسته ورسره وه. کرنی پوهنځی په دې برخه کې د هغوی د مرستو او ګډون قدردانی کوي.

د پوهنځي تشکيلاتی چارې

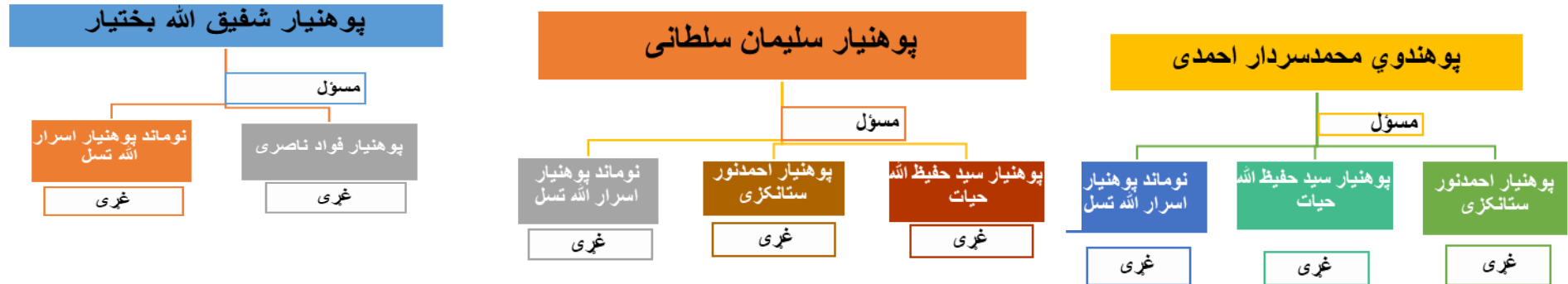

د کرنې پوهنځي کمېټې:

نظم ډسپلین او فرهنګي کمېټه

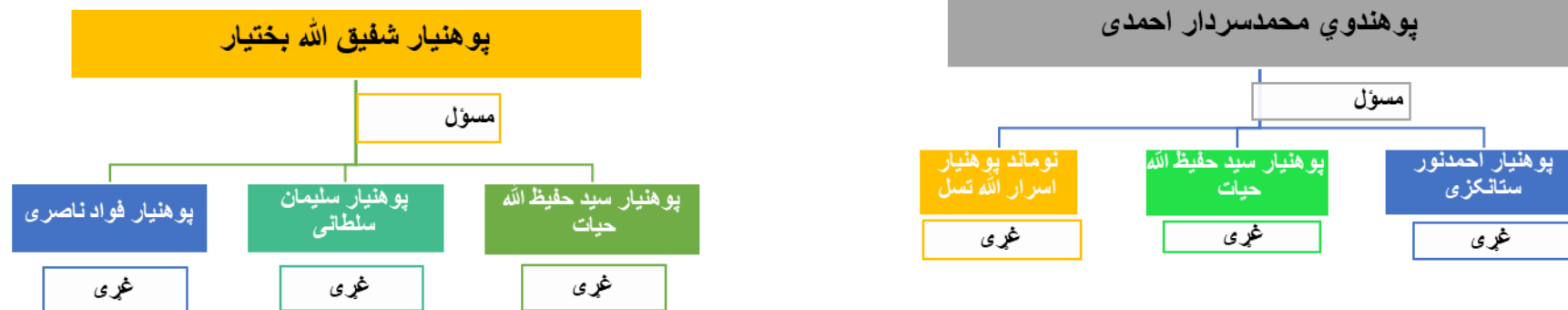
درسي نصاب کمېټه

روغتيا او بدني روزنې کمېټه

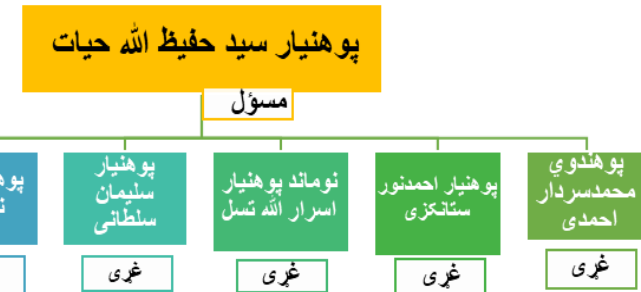

د برېښنايي زدکړو او نشراتو کمېټه

سرسبزي کمېټه

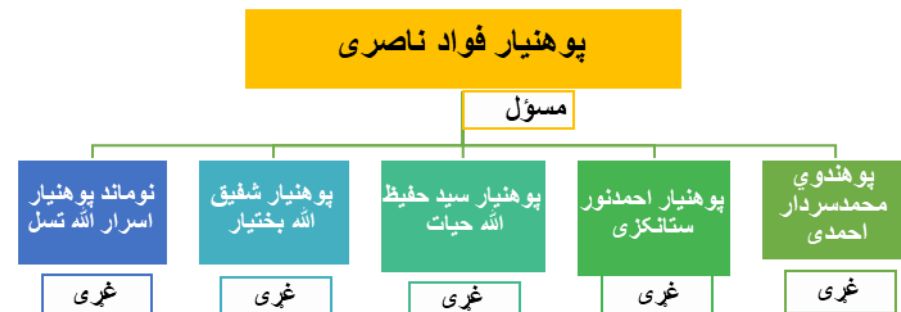
تضمین کیفیت کمیته

د ازموینو کمیته

د ستراتیژیک پلان کمیته

د څیړنو کمیته

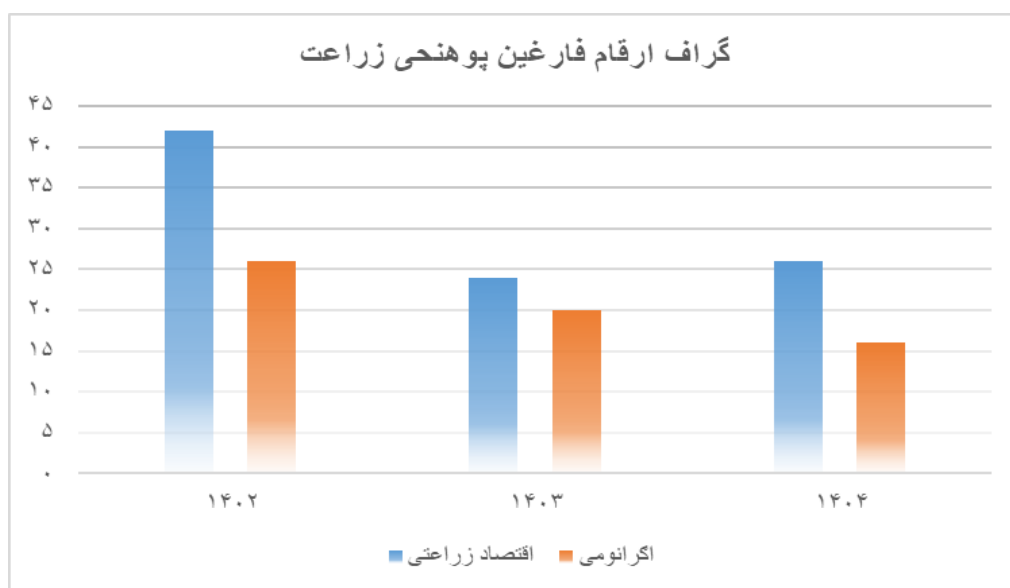
د کرنې پوهنځي د استادانو، کارمندانو او خدماتي کارکوونکو احصائیه

۱ جدول: د کرنې پوهنځي د علمي کادر غړو احصائیه

ردیف	نوم	تخلص	پلار نوم	علمي رتبه	تحصيل درجه	تحصيلي رشته	د تقرر نيټه	کتنې
۱	احمد نور	ستانکزی	محمد نور	پوهنپار	ماسټر	اګرو بزنس	۱۳۹۳/۱/۲۰	په ۱۴۰۰ کال کې له البيروني پوهنتون څخه تېډيل شوی.
۲	سید حفیظ الله	حیات	عبدالصمد	پوهنپار	ماسټر	اګرانومی	۱۳۹۹/۹/۱۶	
۳	فضل حنان	ساپی	احمد گل	پوهنپار	ماسټر	اګرانومی	۱۳۹۹/۹/۱۶	
۴	اسرار الله	تسل	اصحاب الدین	نامزد پوهنپار	لیسانس	اګرانومی	۱۳۹۹/۱۱/۲۸	
۵	عبدالله	ځلاند	راز گل	پوهنپار	لیسانس	اګرانومی	۱۳۹۹/۱۲/۱۱	
۶	صدیق الله	حماس	غلام مصطفی	پوهنپار	ماسټر	کرنیز اقتصاد او توسعه	۱۳۹۹/۱۰/۲۲	
۷	نعیم الله	رحماني	عبدالرحمن	پوهنپار	لیسانس	کرنیز اقتصاد او توسعه	۱۳۹۹/۱۱/۴	
۸	فواد	ناصری	محمد ناصر	پوهنپار	ماسټر	کرنیز اقتصاد او توسعه	۱۳۹۹/۹/۱۵	
۹	محمد سردار	احمدی	عبدالقادر	پوهندوی	ماسټر	مایکروبیالوژي	۱۳۸۶/۹/۸	په ۱۳۹۸ کال کې له پکتیا پوهنتون څخه تېډيلي.
۱۰	سلیمان	سلطانی	ناموس خان	پوهنپار	ماسټر	اګرانومی	۱۴۰۲/۱۲/۲۷	
۱۱	شفیق الله	بختیار	زمری	پوهنپار	ماسټر	اګرانومی	۱۴۰۲/۱۲/۲۷	

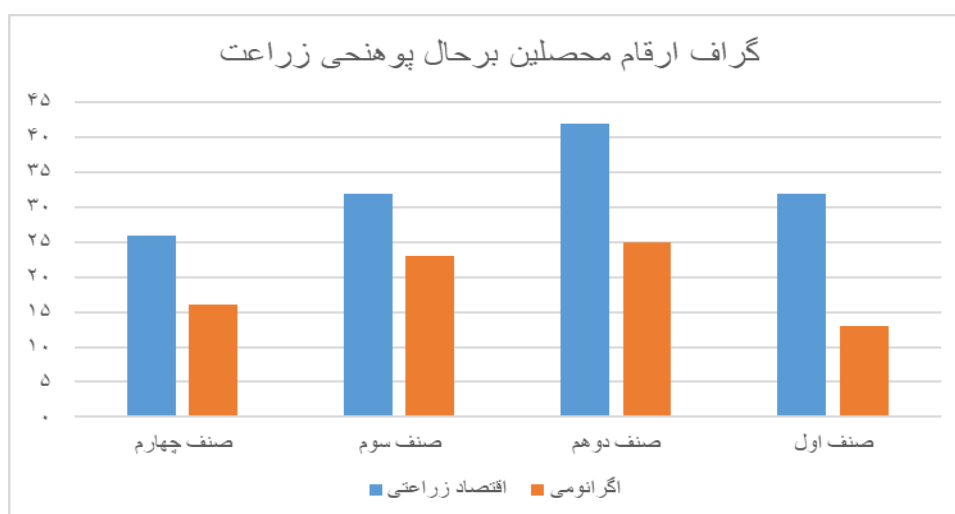
۲ جدول: له (۱۴۰۲ - ۱۴۰۴) کلونو پورې د کرنې پوهنځي د فارغو شوو محصلینو اړوند ارقام

کټنه	کال	ځانګه	تولګه	کتنې
		کرنیز اقتصاد	اګرانومی	
۱	۱۴۰۲	۴۲	۲۶	۶۸
۲	۱۴۰۳	۲۴	۲۰	۴۴
۳	۱۴۰۴	۲۶	۱۶	۴۲
کلي ټولګه		۱۵۴		

۳ جدول: د کرنی پوهنځي د برحاله محصلينو اړوند ارقام

کټه	څانګه	لومړۍ ټولګۍ	دوهم ټولګۍ	درېم ټولګۍ	څلورم ټولګۍ	ټولګه	کتنۍ
۱	کرنیز اقتصاد او پراختیا	۳۲	۴۲	۳۲	۲۶	۱۳۲	
۲	اگرانومی	۱۳	۲۵	۲۳	۱۶	۷۷	
کلی ټولګه		۲۰۹					

۴ جدول: د کارمندانو او خدماتی کارکونکو احصائیه

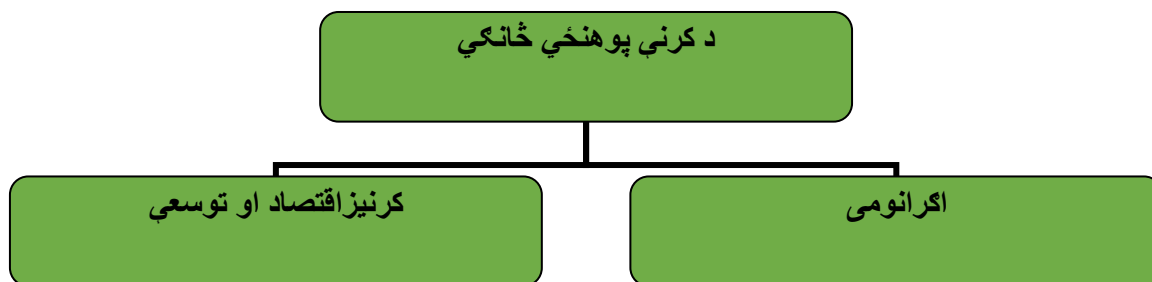
شمیره	د بست عنوان	بست	تعداد
-------	-------------	-----	-------

۱	۴	تدریسی عمومی مدیریت	۱
۱	۵	اجرایی مدیریت	۲
۱	۵	لایرانت	۳
۳	۸	خدماتی کارکن	۴

۵ جدول: د استاد او محصل نسبت، ۱۴۰۴ هـ ش کال

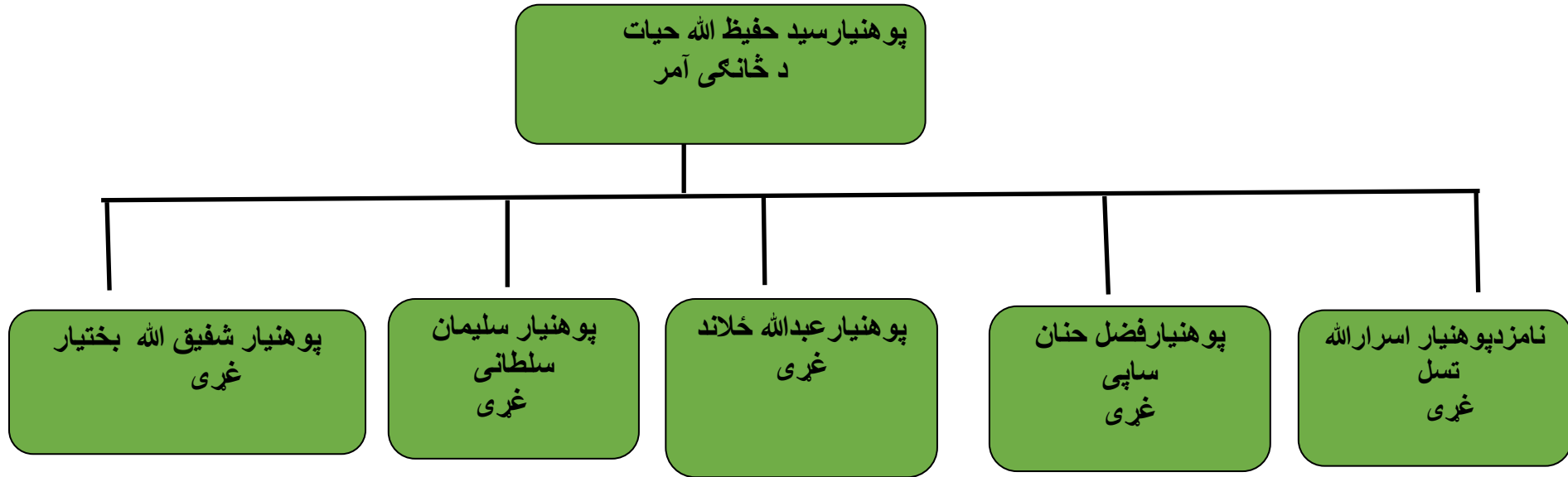
د استاد محصل نسبت	استادانو شمیر	د محصلینو شمیره	د پیاوړتیا
۳۶/۲۵:۱	۴	۱۴۵	اگرانومی
۴۵/۵:۱	۴	۱۸۲	اقتصاد او توسعه

د کرنې پوهنځي څانگي

۲ شکل: د کرنې پوهنځي څانگي

د اګرانومی خانګې تشکيلاتی جوړښت

۳ شکل: د اګرانومی خانګې تشکيلاتی چارټ

داګرانومی خانګې غړي:

1. پوهنیار سید حفیظ الله حیات (ماستر)
2. نامزد پوهنیار اسرار الله تسلی (لیسانس)
3. پوهنیار فضل حنان ساپی (ماستر)
4. پوهنیار عبدالله ځلاند (ماستر)
5. پوهنیار سلیمان سلطانی (ماستر)
6. پوهنیار شفیق الله بختیار (ماستر)

اګرانومي څانګې تحصيلي نصاب:

د اګرانومي څانګې د څلور کلنې دورې نوی درسي نصاب :

شماره	اول ټولگی، لومړی سمستر			شماره	دوهم ټولگی، اول سمستر			شماره	اول ټولگی، دوهم سمستر			شماره	دوهم ټولگی، دوهم سمستر					
	مضمون	مضمون کود	کريدیت		مضمون	مضمون کود	کريدیت		مضمون	مضمون کود	کريدیت		مضمون	مضمون کود	کريدیت			
۱	د اسلام اعتقادي نظام	SL.IC.0171	۲	۱	د اسلام اخلاقي نظام	SL.IC.0375	۲	۱	د اسلام عبادتي نظام	SL.IC.0273	۲	۱	فکري پوهنه	SL.IC.0477	۲			
۲	تجوید	SL.IC.0172	۱	۲	د اسلام ټولنيز نظام	SL.IC.0376	۲	۲	سيرت	SL.IC.0274	۲	۲	اديان او مذاهب	SL.IC.0478	۱			
۳	انگليسي	Ag 104	۲	۳	انگليسي	Ag 304	۲	۳	انگليسي	Ag 204	۲	۳	انگليسي	Ag 404	۲			
۴	معاصر تاريخ	Ag 103	۱	۴	خاوري پوهنه	AgSS 0318	۳	۴	فزيک	Ag 208	۱	۴	حشره پوهنه	AgPP 0425	۲			
۵	عمومي کيميا	Ag 106	۳	۵	کرنيز نباتات	AgAgron 0319	۳	۵	عضوي کيميا	Ag 206	۳	۵	کرنيز ماشين الات	AgAgron 0425	۳			
۶	عمومي نباتات	AgAgron 0111	۳	۶	مايکرو بيالوژي	AgAnSc 0320	۳	۶	نباتي تکساتومي	AgFNR 0213	۳	۶	هارټيکلچر اساسات	AgHort 426	۳			
۷	زولوژي	AgAnSc 0112	۳	۷	ناروغو بنسټونه	AgPP 0321	۳	۷	محيط زېست	AgFNR 0214	۱	۷	کرنيز اقتصاد	AgEcEx 0418	۳			
۸	رياضي	Ag 107	۲	۸	حياتي کيميا	AgAnSc 0322	۳	۸	کمپيوټر	Ag 205	۲	۸	ځنګل پوهنه	AgFNR 0429	۲			
۹	کمپيوټر	Ag 105	۲	۹	مجموعه			۲	غذايي مصنويت	AgAgron 0215	۲	۹	مالداري اساسات	AgAnSc 0430	۳			
مجموعه			۱۹	۲۱				۳	ترويج	AgEcEx 0216	۳	مجموعه			۲۱			
								مجموعه										

شماره	درېم ټولګې، لومړۍ سمستر			شماره	څلورم ټولګې، اول سمستر			شماره	درېم ټولګې، دوهم سمستر			شماره	څلورم ټولګې، دوهم سمستر		
	مضمون	مضمون کود	کريدیت		مضمون	مضمون کود	کريدیت		مضمون	مضمون کود	کريدیت		مضمون	مضمون کود	کريدیت
۱	د اسلام سياسي نظام	SL.IC.0579	۲	۱	قران او معاصر علوم	SL.IC.0782	۲	۱	د اسلام اقتصادي نظام	SL.IC.0681	۲	۱	اسلامي تمدن	SL.IC.08833	۲
۲	د اسلام اداري نظام	SL.IC.0580	۲	۲	ايباري	AgSS 0740	۳	۲	مارکيټينګ	AgEcEx 0624	۲	۲	کرنيزه نباتاتو ناروغۍ	AgPP 0851	۳
۳	ايکالوژي	AgFNR 0532	۲	۳	غله جات	AgAgron 743	۳	۳	طرحه او تجارب	AgAgron 638	۳	۳	صنعتي نباتات	AgAgron 484	۳
۴	وچو ځمکو کرنه	AgAgron 531	۲	۴	نسلګيري	AgBT 0736	۳	۴	حبوبات	AgAgron 640	۳	۴	تخمونو توليد	AgBT 0841	۳
۵	هرزه ګياه کنترول	AgAgron 532	۳	۵	خاوري حاصلخيزی	AgSS 0741	۳	۵	وراثت علم	AgBT 0632	۳	۵	خاوري او اوبو ساتنه	AgSS 0847	۳
۶	علوفه جات	AgAgron 533	۲	۶	سمينار	AgAgron 746	۲	۶	نباتي فزيالوژي	AgAgron 641	۳	۶	روغني نباتات	AgAgron 849	۳
۷	احصائيه	AgEcEx 521	۳	۷	نباتاتو دڅيره او پروسس	AgBT 0737	۳	۷	حشرات او مضره ګني	AgPP 0642	۳	۷	طبي نباتات	AgFNR 0860	۲
۸	عضوي کرنه	AgAgron 535	۲	۸	کرنيز تجارت	AgBM531	۲	۸	زعفرانو توليد	AgA774	۲	۸	سمينار	AgAgron 850	۲
۹	پايداره کرنه	AgAgron 536	۲	مجموعه			۲۱	مجموعه			۲۱	مجموعه			۲۱
			۲۰												

د اګرانومي څانګې ټول مضامين چې (۱۶۲) کريدیته کېږي، د اګرانومي څانګې په شورا کې په (۸) پروتوکول او ۱۰/۷/۱۴۰۱ نېټه ثبت دي.

د اګرانومی څانګې مخینه

لوګر پوهنتون د لوړو زده کړو محترم وزارت د (۵۷۵) ۱۳۹۲/۱۲/۱۳ هـ ش ګڼه پیشنهاد او د افغانستان جمهوري دولت مقام د (۱۲۰۰) ۱۳۹۳/۱۲/۲۰ ګڼه حکم په اساس منظور او رامنځته شوه. د لوګر پوهنتون په وړاندیز او د لوړو زده کړو محترم وزارت د عالي شورا (۳) ۱۳۹۶/۱۲/۲۶ ګڼه پریکړې په اساس د کرنې پوهنځی له دوه څانګو، اګرانومی او کرنیز اقتصاد او توسعې سره منظور او په ۱۳۹۸ هـ ش کال کې د کانکور ازموینې له لارې محصلین د لوړو زده کړو ترلاسه کولو لپاره ورته معرفي شول. اوسمهال په اګرانومی څانګه کې (۷۳) تنه زده کړیالان لري، چې د شپږو تنو رسمي استادانو لخوا یې د تدریس چارې پرمخ وړل کیږي.

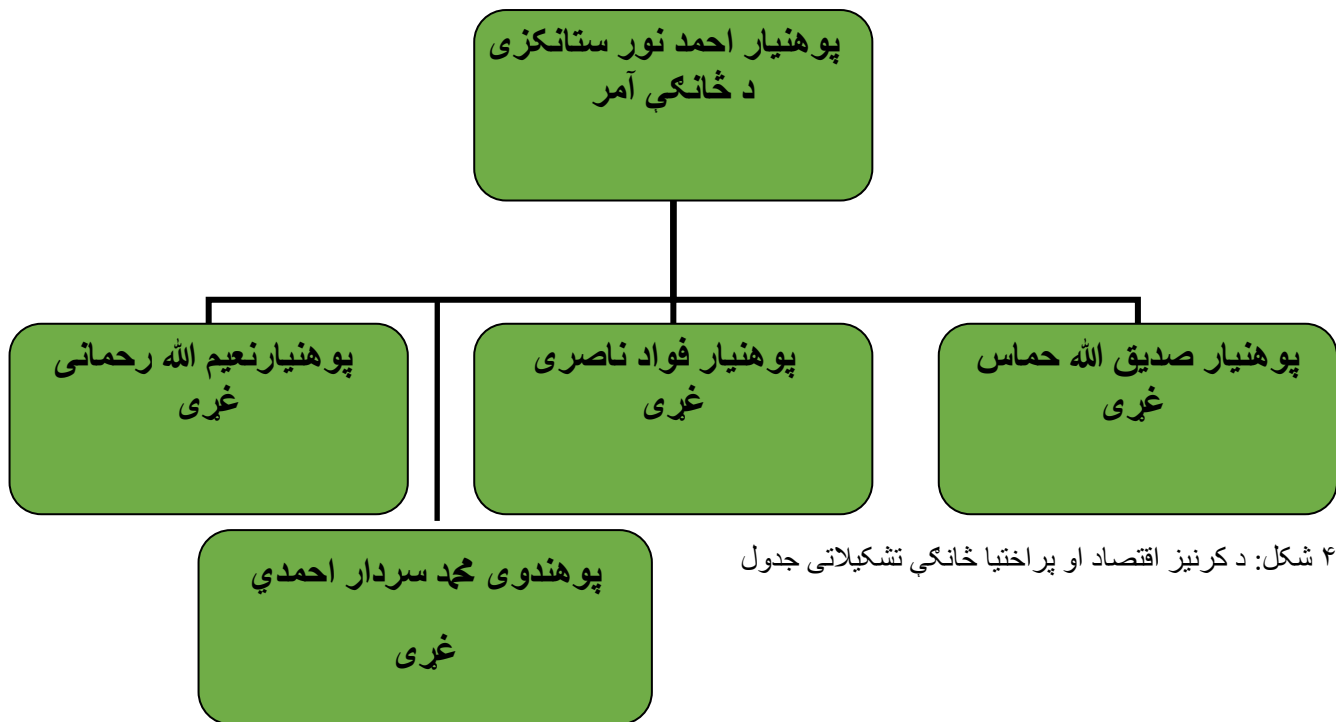
Background of the Agronomy Department

The Logar Institute of Higher Education was established based on the proposal No. (575), dated March 4, 2014 (13/12/1392 H.S.), from the Ministry of Higher Education, and was officially approved by the decree No. (1200), dated March 11, 2015 (20/12/1393 H.S.), of the Government of the Republic of Afghanistan. Based on the proposal of the Logar Institute of Higher Education and the decision of the Higher Council of the Ministry of Higher Education (decision No. 3), dated March 17, 2018 (26/12/1396 H.S.), the Faculty of Agriculture was approved with two departments: Agronomy and Agricultural Economics and Development. In the academic year 2019 (1398 H.S.), students were introduced through the national entrance exam (Kankor) to pursue higher education in these departments. Currently, the Agronomy Department has 73 students, and six permanent faculty members are responsible for conducting academic instruction.

پیشینه دیپارتمنت اګرانومی

پوهنتون لوګر بر اساس پیشنهاد شماره (۵۷۵) مؤرخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۳ هجری شمسی از سوی وزارت محترم تحصیلات عالی و مطابق حکم شماره (۱۲۰۰) مؤرخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۰ مقام دولت جمهوری افغانستان، تأسیس و مورد تصویب قرار گرفت. به اساس پیشنهاد پوهنتون لوګر و فیصله شماره (۳) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۶ شورای عالی وزارت محترم تحصیلات عالی، پوهنځی زراعت با دو دیپارتمنت (اګرانومی و اقتصاد و انکشاف زراعتی) مورد تصویب قرار گرفت و در سال ۱۳۹۸ هجری شمسی محصلین از طریق آزمون کانکور به هدف ادامه تحصیلات عالی به این دیپارتمنت ها معرفی گردیدند. فعلاً دیپارتمنت اګرانومی دارای (۷۳) تن محصل می باشد که توسط شش تن استاد رسمی تدریس می گردند.

د کرنیز اقتصاد او توسعې څانګې تشکيلاتی جوړښت

۴ شکل: د کرنیز اقتصاد او پراختیا څانګې تشکيلاتی جدول

د کرنیز اقتصاد او توسعه څانګې غړي:

1. پوهنیار احمد نور ستانکزی (ماستر)
2. پوهندوی محمد سردار احمدي (ماستر)
3. پوهنیار صديق الله حماس (ماستر)
4. پوهنیار فواد ناصری (ماستر)
5. پوهنیار نعيم الله رحمانی (ماستر)

کرنیز اقتصاد او توسعی خانگی تحصیلی نصاب:

نصاب تحصیلی هشت سمستر دیپارتمنت اقتصاد و توسعه زراعتی

ردیف	صنف اول، سمستر اول			شماره	صنف اول، سمستر دوم			شماره	صنف دوم، سمستر اول			شماره	صنف دوم، سمستر دوم		
	مضمون	مضمون کود	کریدیت		مضمون	مضمون کود	کریدیت		مضمون	مضمون کود	کریدیت				
1	نظام اعتقادی اسلام	SL.IC.0171	2	1	نظام عبادتی اسلام	SL.IC.0272	2	1	نظام اخلاقی اسلام	SL.IC.0375	2	1	تربیه فکری	SL.IC.0477	2
2	انگلیسی		2	2	انگلیسی		2	2	انگلیسی		2	2	انگلیسی		2
3	تاریخ معاصر		1	3	فزیک		1	3	مبادی خاکشناسی	AgSS 0318	3	3	مبادی علم حشرات	AgPP 0425	2
4	کیمیای عمومی		3	4	کیمیای عضوی		3	4	نباتات مزروعی	AgAgron 426	3	3	مبادی ماشین‌آلات زراعتی	AgAgron 319	3
5	نباتات عمومی	AgAgron 0111	3	5	سیستماتیک نباتی	AgFNR 0213	3	5	مایکرو بیالوژی	AgAnSc 0320	3	3	مبادی هار تیکلچر	AgHort 427	3
6	زولوژی عمومی	AgAnSc 0112	3	6	حفاظت محیط زیست	AgFNR 0214	1	6	امراض نباتی	AgPP 430	3	6	مبادی اقتصاد زراعتی	AgEcEx 0418	3
7	ریاضی عمومی		2	7	کمپیوتر		2	7	حسابداری زراعتی	AgEcEx 317	2	7	اساسات جنگلداری	AgFNR 0429	2
8	کمپیوتر		2	8	مصرف غذایی	AgAgron 0215	2	8	نظام اجتماعی اسلام	SL.IC.0376	2	8	مبادی مالداري	AgAnSc 321	3
9	تلاوت و تجوید	SL.IC.0172	1	9	مبادی ترویج زراعتی	AgEcEx 0216	3					9	ادیان و مذاهب	SL.IC.0478	1
مجموعه کریدیت			19	10	سیرت	SL.IC.0274	2	مجموعه کریدیت			20	مجموعه کریدیت			21

شماره	صنف سوم، سمستر اول			شماره	صنف چهارم، سمستر اول			شماره	صنف سوم، سمستر دوم			شماره	صنف چهارم، سمستر دوم		
	مضمون	مضمون کود	کریدیت		مضمون	مضمون کود	کریدیت		مضمون	مضمون کود	کریدیت		مضمون	مضمون کود	کریدیت
1	نظام سیاسی اسلام	SL.IC.0579	2	1	نظام اقتصادی اسلام	SL.IC.0681	2	1	قرآن و علوم معاصر	SL.IC.0782	2	1	تمدن اسلام	SL.IC.0883	2
2	نظام اداری اسلام	SL.IC.0580	2	2	بازاریابی محصولات زراعتی	AgEcEx 624	2	2	اساسات آبیاری	AgSS 0741	3	2	ذخیره و پروسس محصولات هار تیکلچری	AgHort 844	3
3	مدیریت فارم	AgEcEx 519	2	3	سازمانهای دهقانی	AgEcEx 625	2	3	غله جات	AgAgron 743	3	3	نباتات صنعتی	AgAgron 846	3
4	اقتصاد انکشاف زراعتی	AgEcEx 520	2	4	روش تحقیق	AgEcEx 626	2	4	اقتصاد تولید زراعتی	AgEcEx 731	2	4	مدیریت تمویل زراعتی	AgEcEx 836	2
5	غذا و تغذیه	AgAnSc 544	3	5	پلانگذاری پروگرامهای زراعتی	AgEcEx 627	2	5	تجارت بین المللی محصولات زراعتی	AgEcEx 732	2	5	حفاظت خاک و آب	AgSS 0848	3
6	مبادی احصائیه زراعتی	AgEcEx 521	3	6	جامعه شناسی روستایی	AgEcEx 628	2	6	مونوگراف	AgEcEx 735	2	6	پالیسیهای زراعتی	AgEcEx 837	2
7	اقتصاد کلان	AgEcEx 522	2	7	مدیریت معاملات زراعتی	AgEcEx 629	3	7	انکشاف دهات	AgEcEx 734	2	7	اقتصاد منابع طبیعی	AgEcEx 838	2
8	زراعت پایدار	AgAgron 536	2	8	روشهای احصائیوی	AgEcEx 630	3	8	انتشار و قبول نوآوری ها	AgEcEx 733	2	8	مونوگراف	AgEcEx 735	2
مجموعه کریدیت			20	مجموعه کریدیت			18	مجموعه کریدیت			18	مجموعه کریدیت			19

نصاب تحصیلی دیپارتمنت اقتصاد و توسعه زراعتی که مجموعا (156) کریدیت میباشد صحت است.

په پوهنځی کې موجوده امکانات

تدریسي او اداري خونې:

د کرنې پوهنځی یو تعمیر لري چې له دغه جملې څخه (۸) تدریسي او (۵) اداري خونې لري، چې په مجهزو تدریسي وسایلو لکه سکرین، چوکۍ، د بریښنا او انټرنټ سهولتونو سمبالې دي.

څیړنیز فارم:

د کرنې پوهنځی د علمي څیړنو او عملي کړنو لپاره په دوه جریبه ځمکه کې تحقیقاتي فارم لري، چې د پایتخت زون لخوا په ۱۴۰۰ هـ ش کال کې جوړ او گټه اخیستنې ته سپارل شوی.

۵ شکل: د کرنې پوهنځي تحقیقاتی فارم.

لابراتوار:

د کرنې پوهنځی یو باب لابراتوار لري، چې وسایل د خریداري په حال کې دي. نوموړی لابراتوار څخه به استادان او محصلین د علمي تجربو او تدریس په برخه کې کار اخلي.

انټرنټ:

پوهنځی د ورځنیو اداري کړنو او همدارنګه د نویو معلوماتو د ترلاسه کول لپاره د انټرنټ سهولت لري چې د وای فای له لارې ټول پوهنځي کې خپور شوی او استاذان، اداري کارمندان او محصلین ورڅخه استفاده کوي.

کتابخانه:

د کرنې پوهنځی یو باب کتابخانه لري، چې په روان کال کې به نور هم مجهزه شي.

لایحه سیستم کريدت مؤسسات تحصیلات عالی برای دوره تحصیلی لیسانس

سیستم کزیدت امروز به حیث یک سیستم موثر و پیشرفته ی تحصیلی در اکثر کشور های جهان مورد پذیرش و تطبیق میباشد.

در جریان بازسازی سیستم تحصیلات عالی در کشور و گسترده گی روز افزون ارتباطات اکادمیک پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی کشور های مختلف، نیاز مبرم دیده میشود تا این سیستم به صورت موفقانه تطبیق و چالش های عمده در فراراه آن مرفوع گردد.

هدف اساسی تطبیق و کاربرد این سیستم آن است تا فعالیت و سهم گیری محصل در جریان عملیه ی آموزش بیشتر انکشاف و تقویت گردد و سیستم تحصیالت عالی در کشور با معیار های جهانی همخوانی کسب کند، زیرا این سیستم انعطاف پذیر است و فرصت های بیشتر و بهتری را برای محصل فراهم می کند.

در این سیستم فرصت های واقعی در جهت صرفه جویی وقت و پیشرفت سریع برای محصلان کوشا فراهم می گردد و معیار های دقیق فعالیت و مساعی محصلان بکارگرفته می شود. در این سیستم مسئولیت ها و فعالیت های استادان نیز بیشتر هدفمند گردیده و به رشد توانایی های علمی و عملی شاگردان معطوف میگردد.

در سیستم کزیدت تسهیلات و امکانات در فراگیری دانش به گونه ای فراهم می شود که هم از لحاظ وقت، هم از نظر شیوه و هم از نظر نرخ اقتصادی توانایی های محصل در نظر گرفته میشود، چنانچه، یک محصل می تواند به اندازه یی که توان فکری، مالی و یا زمانی دارد درس هایش را عیار سازد. محصل می تواند مقدار کزیدت هایش را به مؤسسه ی دیگر آموزشی انتقال و بالاخره در صورت ناکامی تنها درسهای را دوباره بگیرد که در آن ناکام مانده است، نه تمام سمستر و سال آموزشی را و آن هم با هماهنگی دوطرفه با مؤسسه ی مربوطه.

لازم است شیوه های کهنه و کلیشه ای پیشبرد در سها مورد بازنگری قرار گیرد و از اتکای محض بالای یک کتاب درسی انصراف به عمل آید و محصلان به مطالعات اضافی تشویق گردند. (ضمیمه شماره 2) باید وظیفه ی استادی به و وظیفه ی تمام وقت هر عضو کادر علمی پوهنتون مبدل گردد. باید در تمام دیپارتمنت ها سیستم منظم ارزیابی و بازنگری مواد درسی و روش اتخاذ تدابیر اضافی جهت ارتقای سطح فعالیت های علمی آنها معمول گردد. شیوه های موثر برقراری و تحکیم روابط اکادمیک و همکاری علمی میان دیپارتمنت های مختلف پوهنخی ها به وجود آید تا محصلان برای تکمیل نصاب برنامه ی درسی خویش بتوانند از تنوع انتخاب مستفید شوند. بدون تردید، لایحه ی جدید مکلفیت اکادمیک اعضای کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی، گام مؤثر دیگری در این راستا تلقی می گردد.

تعریفات

الف- کزیدت (امتیاز / اعتبار: credit)

کریڈت یک واحد درسی است که بر اساس آن نصاب دوره ی تحصیلی با تفکیک سمستر ها و همچنان سهم هر مضمون در نصاب مذکور تعیین می شود. یک کریڈت (16) ساعت درسی و یا معادل آن در یک سمستر میباشد.

ب- مضامین اساسی: Subjects Basic

به مضامینی گفته می شود که آموزش آنها برای ورود به اصل رشته لازمی میباشد و تهداب معلومات اختصاصی را تشکیل میدهد.

ج- مضامین حتمی تخصصی Professional Compulsory Subjects:

به مضامین رشته ای گفته می شود که ضرورت حتمی و غیر قابل تعویض رشته ی تخصصی را میسازد. در بعضی پوهنتون ها این مضامین، رشته ی اصلی را تشکیل میدهد.

د- مضامین اختیاری Optional Subjects:

به مضامینی گفته میشود که محصل از میان چند انتخاب یا بدیل که به نحوی از آنها به رشته تحصیلی شان ارتباط داشته و توسط پوهنخی در برنامه تحصیلی گنجانیده شده باشد، یک یا چند مضمون آنرا انتخاب مینماید. تعیین مضامین اختیاری مربوط به دیپارتمنت بوده که بعد از تأیید شورای علمی پوهنخی انتخاب می گردد.

ه- مضامین پوهنتون شمول:

عبارت از مضامینی است که در تمام پوهنخی های مؤسسات تحصیالت عالی تدریس میگردد (ثقافت اسلامی، تاریخ معاصر، لسان خارجی، حفاظت محیط زیست، کمپیوتر) و تدریس مضمون تربیت بدنی در پوهنخی های غیر مسلکی اختیاری می باشد.

و- مضامین پیش شرط یا Pre requisite subjects :

مضامینی است که تعقیب آن قبل از ورود به مضامین ارتباطی بعدی ضروری میباشد. مثلاً تعقیب مضامین کیمیا و بیولوژی برای مضمون بیوشیمی پیش شرط است.

ی- شماره یا رمز (کود نمبر: No code):

نشانه ای متشکل از اعداد و حروف است که برای شناسایی هر مضمون و ارتباط آن با دیپارتمنت، پوهنخی و مضمون معین بکار میرود.

ز- هر سال تحصیلی شامل دو سمستر میباشد و هر سمستر بدون امتحانات (16) ساعت درسی 50 دقیقه یی در یک سمستر و یا یک ساعت 50 دقیقه یی در هفته میباشد. دو ساعت تطبیقات و یا لابراتوار و یا سه ساعت ستاژ یعنی کار ساحوی معادل یک ساعت درسی محاسبه میشود.

مضامین اساسی، تخصصی، اختیاری و پوهنتون شمول، تعداد کریڈت و کود نمبر نوعیت پایان نامه مانند مونوگراف، دیپلوم و سیمینار در پلان تعلیمی گنجانیده می شود.

اساسات

ماده ی اول:

1. دوره لیسانس در مؤسسات تحصیلات عالی افغانستان حد اوسط چهار سال و دوره ی ماستری یک و نیم الی دو سال میباشد اما یک محصل میتواند زودتر و یا دیرتر آن را تکمیل نماید.
2. سال های تحصیلی برای پوهنخی های علوم طبی و تخنیکی بعد از تکمیل نصاب درسی آنها تعیین می گردد.

ماده ی دوم:

حد اقل کریدت ها در دوره ی لیسانس ۱۳۶ کریدت و حد اکثر آن مربوط به طول دوره تحصیلی رشته مربوطه بوده و از 21 کریدت در یک سمستر تجاوز نمی نماید.

ماده ی سوم:

مضامین دوره لیسانس به مضامین اساسی، مضامین تخصصی، مضامین اختیاری و مضامین پوهنتون شمول تقسیم میشوند. مضامین اساسی باید حداکثر ۳۰ فیصد، مضامین تخصصی حد اقل ۵۰ فیصد و مضامین اختیاری به شمول مضامین پوهنتون شمول ۱۲ فیصد، مونوگراف، سیمینار، ستاز، امتحان دولتی و تکمیل پروژه ی دیپلوم ۸ فیصد مضامین دوره لیسانس را احتوا می نمایند و نمرات آن از 100 نمره محاسبه می شود. فیصدی مضامین مذکور در پلان تعلیمی (ضمیمه ی شماره 10) گنجانیده شده است.

ماده ی چهارم:

تعیین فهرست هر یک از کتگوری های مضامین اساسی، مضامین اختصاصی، مضامین اختیاری، مضامین پوهنتون شمول و تدوین نصاب تحصیلی از صلاحیت دیپارتمنت ها بوده و بعد از طی مراحل اکادمیک مرعی الاجراء میباشد.

ماده ی پنجم:

یک مضمون در عین روز بیشتر از دو ساعت تدریس نمیگردد. کارهای تطبیقات استثناء در یک روز تا چهار ساعت و کارهای ساحوی میتواند روز تمام باشد.

ماده ی ششم:

یک مضمون یا کورس در یک هفته حد اکثر دارای پنج کریدت میباشد. تعداد کریدت ها در پلان تعلیمی مشخص می گردد (ضمیمه ی شماره 10)

شمولیت کورس ها و انتخاب مضامین

ماده ی هفتم:

1. مکلفیت درسی محصل در یک سمستر (۱۷-۲۱) کریدت میباشد (به استثنای محصلانی که قرضدار سمستر قبلی اند). (مطابق ضمیمه ی شماره 10)

2. محصل تا دو هفته پس از ثبت کریدت ها در دیپارتمنت مربوط میتواند از تعقیب یک یا دو مضمون صرف نظر نماید، به شرط آنکه تعداد کریدت ها از حد اقل (۱۷ کریدت) پایین تر نیاید. (ثبت مضامین و کریدت در ضمیمه ی شماره 2 درج است)

ماده ی هشتم:

استادان و دیپارتمنت های مربوط مکلف به ترتیب و اعلام کورس های قابل ارایه با پالیسی کورس برای هر مضمون قبل از شروع سمستر میباشد. در پالیسی کورس باید استادان مربوطه، عناوین و مفردات برنامه ی درسی، روش پیشبرد درس، روش ارزیابی و دیگر معلومات ضروری را ارائه نمایند. (ضمیمه ی شماره ۳).

ماده ی نهم:

در پیشبرد کورس حد اکثر کوشش بعمل آید تا سهم گیری و فعالیت محصل انکشاف داده شود(شاگرد محوری). به این منظور به عوض دیکته از ارائه لکچر، تدویر مناقشات، ارائه ی سیمینارها، کارهای عملی، لابراتواری و کارهای خانگی استفاده بعمل می آید. (ضمیمه ی شماره ی ۳).

ماده ی دهم:

محصل باید حد اکثر تا ختم هفته ی اول بعد از شروع سمستر، برای کورس های نصاب کریدت ثبت نام نماید. کورس هاییکه یک محصل در هرسمستر باید در آن ثبت نام نماید در مشوره با استاد رهنما و یا رئیس پوهنخی طبق نورم های مندرج در این لایحه و دیگر اسناد رهنمودی پوهنخی مربوط تعیین میشود. تعیین یک استاد رهنما برای حد اقل بیست محصل از طرف شورای علمی پوهنخی مربوطه صورت میگیرد که مسئول حل مشکلات محصلین در رابطه به سیستم کریدت میباشد. و این کار در فعالیت های اکادمیک استاد محاسبه میگردد. (ضمیمه ی شماره ی 2).

ماده ی یازدهم:

دیپارتمنت ها موظف اند جهت فراهم آوری زمینه انتخاب برای مضامین اختیاری شامل نصاب، لست مضامین مربوطه را تهیه و در اختیار محصل قرار بدهند(ضمیمه ی شماره 10).

ماده ی دوازدهم:

1. محصل میتواند در طول دوره ی تحصیلی برای یک سال و صرف یکبار به دلایل معقول تأجیل اخذ نماید. در این صورت باید در خواست تحریری خود را در یکماه اول شروع سمستر طی مراحل نماید. تقاضای مذکور در صورت موافقه ی پوهنخی مربوطه و منظوری ریاست پوهنتون پذیرفته میشود.
2. هرگاه محصل در اثر وقوع کدام حادثه ی ناگوار یا غیرمترقبه متحمل آسیب های شدید جسمی و روانی گردد که باعث غیابت مسلسل شده و نتواند نصاب حاضری را تکمیل کند و این حالت برای پوهنخی به اساس شواهد

عینی معلوم باشد و مورد تایید آن قرار گیرد، در این صورت مدت چنین غیابت به اساس تصویب شورای علمی پوهنځی به تأجیل یک ساله ی محصل محاسبه میگردد.

3. برای محصلان اناث متاهل که بنابر وضع حمل نتوانند نصاب حاضری را تکمیل نمایند و این حالت برای پوهنځی به اساس شواهد عینی معلوم باشد و مورد تأیید آن قرار گیرد. در این صورت مدت چنین غیابت به اساس تصویب شورای علمی پوهنځی به تأجیل یکساله ی محصل محاسبه می شود.
4. در صورت تقاضای تأجیل برای بار دوم در اثر حوادث غیر مترقبه (در صورتیکه دوام تحصیل بیشتر از معیاد معین شده در لایحه نگردد)، در مورد شورای علمی پوهنتون تصمیم میگردد.

ماده سیزدهم:

تعیین و تشخیص مضامین اساسی در هر رشته از صلاحیت دیپارتمنت ها بوده که بعد از تایید شورای علمی پوهنځی قابل تطبیق میباشد.

ماده چهاردهم:

1. هر مضمون دارای یک کود نمبر است که در آن دو حرف اول انگلیسی برای پوهنځی و سه عدد آخر کود، مضمون و سمستر مربوطه می باشد (ضمیمه ی شماره 10).
2. دو حرف اول برای مشخص نمودن پوهنځی های مختلف می باشد که معمولاً از دو حرف اول نام انگلیسی پوهنځی تشکیل گردیده است. بطور مثال: برای پوهنځی زراعت Ag ، ساینس Sc ، ادبیات Li ، ستوماتولوژی St و غیره انتخاب میگردد.
3. عدد اول بیانگر سمستر تحصیلی و دو عدد بعدی، کود مخصوص هر مضمون را افاده میکند. بطور مثال: عدد (۲۱۱) چنین مفهوم دارد. عدد اول (۲) سمستر دوم تحصیلی و دو عدد آخر (11) کود مضمون مورد نظر میباشد. این دو عدد آخر در عین پوهنځی قابل تکرار نیست (ضمیمه شماره ی 10).

ماده ی پانزدهم:

1. هر دیپارتمنت نظر به امکانات دست داشته ی خویش برای هر 20 محصل در هر سال یک استاد رهنما تعیین میکند.
2. استاد رهنما مطابق رشته ی تحصیلی شاگردان تعیین گردیده و مسئول تمام امور اکادمیک شاگردان خویش می باشد. (به لایحه ی مکلفیت اکادمیک استادان مراجعه شود).

ارزیابی و امتحان

ماده ی شانزدهم:

تکمیل نصاب حاضری در مضمون و یا کورس حتمی میباشد. هفتاد و پنج فیصد حاضری در ساعات درسی لکچر شرط شمول در امتحان نهایی دانسته می شود (ضمیمه ی شماره 4).

ماده ی هفدهم:

بیشتر از ۲۵ فیصد غیر حاضری در ساعات تطبیقات همان مضمون موجب محرومیت از نمره ی تطبیقات می شود.

ماده ی هژدهم

1. نمره معیاری کامیابی برای هر مضمون ۵۵ فیصد میباشد، علاوه بر آن تکمیل ۶۰ فیصد اوسط عمومی در هر سمستر لازمی دانسته می شود (ضمیمه ی شماره ۶).
2. اوسط نمرات چنین محاسبه می شود: تعداد کزیدت هر مضمون ضرب در نمره ی نهایی مضمون مذکور گردیده و مجموع نمرات مضامین امتحان داده شده تقسیم مجموع تعداد کزیدت های همان مضامین می شود. (ضمیمه شماره ۷).

ماده ی نژدهم:

الف: امتحان نهایی 60 فیصد. (ضمیمه ی شماره 6).

ب: امتحان صنفی، کارخانگی و فعالیت های داخل صنف ۲۰٪ (ضمیمه شماره ۶).

ج: تطبیقات ۲۰٪ (ضمیمه شماره 6).

د: در مضامین و کورس هاییکه ضرورت به کار عملی یا تطبیقات ندارد، ارزیابی نمرات حد اکثر از ۸0٪ محاسبه میگردد.

ماده ی بیستم:

هرگاه محصل در یک و یا چند مضمون که کمتر از نصف کزیدت های همان سمستر باشد. قادر به اخذ نمره کامیابی نگردد در همان مضمون یا مضامین ناکام محسوب گردیده و برای تکمیل مضامین ناکام در رخصتی های بین دو سمستر و یا در سمستر های بعدی با رعایت تسلسل از امکانات ذیل استفاده گردد:

الف: تعقیب کورس چهار الی هشت هفته ای (نظر به تعداد مضامین که در آن نمره کامیابی اخذ نه نموده است) و در ختم کورس سپری نمودن امتحان.

ب: انجام وظیفه سپرده شده از طرف دیپارتمنت برای چهار الی هشت هفته که معادل محتوای کورس باشد و در ختم آماده گی سپری نمودن امتحان.

ج: در صورت که تعداد محصلین کمتر از پنج نفر باشند سپردن کار انفرادی به محصل از طرف دیپارتمنت مربوطه و اخذ امتحان در وقت معین آن

د: تعقیب کورس و یا کار انفرادی و اخذ امتحان باید قبل از شروع امتحانات سمسترکه محصل در آن قرار دارد صورت گیرد.

پوهنخی با مشوره به دیپارتمنت مربوطه تقسیم اوقات اخذ امتحان محصلین ناکام را ترتیب و بعد از ختم امتحان دیپارتمنت مربوطه نتایج امتحان را در ظرف یک هفته بصورت رسمی به پوهنخی ارسال مینماید.

1. هرگاه محصل نصف کزیدت های یک سمستر را تکمیل نموده باشد، اوسط نمرات امتحان آن بعد از تکمیل کزیدت های باقی مانده محاسبه میگردد.

2. هرگاه محصل در تمام مضامین امتحان داده شده نمره ی کامیابی گرفته، اما اوسط معینه را پوره نکرده باشد، به سمستر بعدی ارتقا نموده و برایش اخطار داده میشود.

3. هرگاه محصل ناکام یک و یا چند مضمون در صورت که پنجاه فیصد کزیدت ها را تکمیل نموده باشد، برای بار دوم بعد از تکمیل کورس و یا کار انفرادی در یک و یا دو مضمون نمره ناکامی اخذ نماید، مضامین ناکام شده را در جریان دو هفته برای بار سوم امتحان داده و در صورت ناکامی بار سوم در یک و یا دو مضمون، سمستر مربوطه را تعقیب و شامل امتحانات نهایی سمستری شود و یک یا دو مضمون ناکام شده را در سال بعدی در عین سمستر یا با سایر محصلان یکجا تعقیب و یا در صورت عدم امکان ادامه درس در صنف یکجا با سایر محصلین، در تفاهم با دیپارتمنت مربوطه زمان مشخص برای تعقیب پروگرام یک سمستر مضمون و یا مضامین مربوطه تعیین و یا کار انفرادی از طرف دیپارتمنت در جریان سمستر برای شان سپرده شده و در ختم سمستر طبق تقسیم اوقات مرتبه سمستر، امتحان یک و یا دو مضمون را که در آن در بار سوم ناکام مانده اند یکجا با سایر محصلان سپری نموده و در صورت ناکامی بصورت دایمی از پوهنخی مربوطه اخراج میگردد.

ناکام زیادتز از دو مضمون در چانس دوم بعد از دایر شدن کورس یا کار انفرادی ناکام همان سمستر تلقی گردیده و مضامین ناکام شده را در سمستر سال بعدی تکرار مینمایند.

1. هرگاه نتیجه ی امتحان نهایی مضمون از جانب استاد نا تکمیل (incomplete) را پور داده شده باشد اوسط مجموعی همان سمستر این محصل تا تکمیل نتیجه ی همان مضمون محاسبه نمی گردد.

ماده بی بیست و یکم:

1. محصل زمانی به سمستر بالا ارتقا مینماید که نصف کزیدت های ثبت شده در آن سمستر را تکمیل نماید.
2. ناکام، محروم و غایب امتحان در بیشتر از نصف کزیدت های یک سمستر که محصل در آن ثبت نام کرده، ناکام همان سمستر محسوب میگردد. و تنها مضامین که در آن ناکام مانده است در سال بعدی در عین سمستر تعقیب و اوسط کزیدت های آن از سر جمع مضامین سمستر محاسبه میگردد.

ماده بیست و دوم:

دو مرتبه ناکامی در بیشتر از نصف کزیدت ها در عین سمستر سبب اخراج دایمی محصل می شود. (ضمیمه ی شماره ۷).

ماده ی بیست و سوم:

عدم تکمیل اوسط عمومی سمسטר در نوبت اول سبب اخطار شفاهی با درج در جدول نتایج و عدم تکمیل اوسط در نوبت دوم در صورتیکه در دوسمسטר پیهم باشد سبب اخطار کتبی با درج در جدول نتایج از طرف مدیریت تدریسی و اخذ تعهد کتبی از محصل گردیده و عدم تکمیل اوسط در نوبت سوم به شرط که سه سمسטר پیهم باشد سبب اخراج دایمی محصل میگردد.

ماده بیست و چهارم:

حد اکثر دوره ی تحصیل در پوهنخی های چهارساله زیادتز از دو سال و در پوهنخی های اضافه تر از چهار سال زیادتز از سه سال از دوره ی معینه شده نمیتواند. محصلانی که پوهنخی مربوطه را در مدت پیش بینی شده در لایحه ختم نکنند، به طور دایمی از پوهنخی مربوطه منفک میگردد.

ماده ی بیست و پنجم:

تشریح نمرات کامیابی از A الی B قرار ذیل می باشد

A (100-90)

B (89-80)

C (79-70)

D (69-55)

نمرات کمتر از ۵۵ ناکام محسوب گردیده و به حرف F نشان داده می شود (ضمیمه شماره ۹).

ماده ی بیست و ششم:

محصلان پر تلاش و لایق در صورت پوره نمودن کریدت های معینه یک دوره ی تحصیلی میتوانند قبل از دوره ی معینه فارغ گردند.

ماده ی بیست و هفتم:

در مورد موضوعاتی که در این لایحه پیش بینی نشده باشد، تصمیم شورای علمی پوهنتون مربوطه بعد از تایید مقام وزارت تحصیلات عالی اجراء شده میتواند.

ماده ی بیست و هشتم:

برای ثبت موارد معین، سند گذاری معقول، فورم های ذیل ضمیمه ی این لایحه بوده و مدیریت های تدریسی و محصلان در اجراءات خویش از آن استفاده می نمایند:

– ضمیمه ی (1): تعهد نامه ی محصل و فورم جدید الشمولان.

– ضمیمه ی (2) فورم انتخاب مضامین در طول سمسטר.

– ضمیمه ی (۳) پالیسی کورس، عناوین اصلی و فرعی با فعالیت های یک سمسטר.

– ضمیمه ی (4) جدول حاضری ماهوار.

—ضمیمه ی (5) فورم شمولیت به لیلیه.

—ضمیمه ی (6) شقه ی امتحان.

—ضمیمه ی (7) جدول نتایج.

—ضمیمه ی (8) فورم های فعالیت تحصیلی محصل.

—ضمیمه ی (9) فورم ترانسکرپت.

—ضمیمه ی (10) فورم پلان تعلیمی سیستم کريدت.

ماده ی بیست و نهم:

این لایحه دارای یک مقدمه، بیست و نه ماده و ده ضمیمه بوده و بعد از تأییدی شورای رهبری وزارت تحصیلات عالی نافذ می گردد.

د نظم او ډسپلین طرز العمل

لومړۍ څپرکۍ: غټې سرغړونې

لومړۍ ماده: رشوت اخيستل، فساد، جنسي ځورونې، د موقف څخه ناسمه استفاده او د پټه ورته کړنې، هغه عوامل دي چې په اساس يې شخص قضايي او عدلي مراجعو ته د ورپيژندنې ترڅنگ، ممکن د اړوند اکاډميک مرکز څخه په مؤقتي او يا هم د دايمي اخراج د جزا سره مخ شي.

دوهمه ماده: د تخلفاتو په صورت کې مجرم ته د مؤقتي او يا هم دايمي اخراج پريکړه به د اړوند اکاډميک مرکز د علمي شورا لخوا تصويب کيږي.

دوهم څپرکۍ: د ټولنې ضد کړنې

درېمه ماده: د ټولنې ضد کړنې لاندني موارد په برکې نيسي:

I. شخصي تېرۍ، جنسي ځورونې، مخامخ سپکاوی، شخصيت ته صدمه رسول، د علمي مراسمو گډوډول، د ټولنيزو او کلتوري مراسمو گډوډول.

II. د پوهنتونونو د قوانينو، مقرراتو، لايحو او طرز العملونو څخه سرغړونه لکه: د ليليې د لايحې، ازموينو د لايحې، او يا هم د کوم قانوني جواز څخه پرته د اکاډميکو مرکزونو د امکاناتو او تجهيزاتو څخه استفاده کول.

III. د تدريس، څيړنې، مديريت او اداري نظم گډوډول.

IV. په اکاډميکو مرکزونو کې د نورو وگړو تهديدول، بې ځايه زور زياتۍ، يا هم هر هغه کار ترسره کول، چې د هغوی د فزيکي او رواني روغتيا، همدارنگه شخصي امنيت په خطر کې اچولو لامل وگرځي.

V. قومي، ژبنيو او ډله ايزو اختلافاتو ته لمن وهل.

VI. د پوهنتون او ليليې په داخل کې د نشه يی توکو، الکولي مشروباتو او دېته ورته مضره مادو خرڅول، څکول، او ياهم ليريدول غير قانوني کړني دي.

VII. په اکاډميکو مرکزونو او اداراتو کې د وسلې او يادېته ورته خطرناکو وسيلو چې د بل شخص د ټپي کيدلو، وژني لامل گرځي گرځول، خرڅول، او وړل راورل غيرقاني کړني دي.

VIII. د پوهنتون په داخل کې د ټولو هغه کړنو ترسره کول، چې د پوهنتون د اصولو سره خلاف وي، د بي نظمي لامل و گرځي او ياهم عامه نظم ته صدمه رسوي غير قانوني حيثيت لري.

IX. د امنيتي مسئولينو د اوامرو څخه قصدي سرغړونه، د وسائو په چلولو کې بي پروايي، د پوهنتون په انگرې کې مشکوکي کړني او بي ځايه گرځيدل.

څلورمه ماده: د دريمي مادې د جزئياتو څخه سرغړونکي، د هغه د سرغړونې ډول او شدت ته پام سره په لاندې ډول تأديب کيږي: سپارښتنه(توصيه)، اخطار، د موقف ښکته راوستل، تبديلي، د تحصيل او دندې څخه ايستل البته پورتنۍ ټول موارد د اړوند اکاډميک مرکز د علمي شورا په تصويب سره تحقيق مومي.

د نظم او ډسپلين د لايحي درېيم څپرکي: اکاډميکي سرغړني

پنځمه ماده: پنځمه ماده لاندیني موارد په برکې نيسي:

1. د نورو مؤلفينو د علمي او فکري آثارو څخه ناوړه گټه اخيستنې، د مثال په ډول:

- د بل مؤلف د ټول اثر او ياهم د يوې برخې نقلول او په خپل نامه پورې تړل.

- د بل چا کورنۍ دنده، ليکل شوي مقاله، پروژې، رساله، تيزس او داسې نور په غيرقاني ډول استفاده کول.

2. د نورو خلکو د نظريې، مفکورې او تجربې کارول پرته له دې، چې د هغوی څخه اجازه وغوښتل شي او سرچينه ئې ذکر شي.

3. د ورسپارل شويو څيړنو او علمي تحقيقاتو پرمهال د غلطې احصائي او غير دقيقو معلوماتو وړاندې کول.

4. د ازموينو په پايلو کې هر ډول لاسوهنه او جعل کاري، د مضامينو د نمرې کم او زيات کول، په رسمي اسنادو کې مداخله او نور هغه کړني، چې د ناوړه موخو او امتياز د ترلاسه کولو په خاطر ترسره کيږي.

5. د جعلې اسنادو جوړول، د نورو تېر ايستنه، د اسنادو او اجازې د درلودلو څخه پرته د بل چا د اسنادو څخه استفاده او ياهم د پوهنتون د امکاناتو څخه ناسمه گټه پورته کول.

6. د نقل د کولو لپاره هر ډول هڅې او اقدامات لکه: د ازموينې څخه وړاندې او ياهم د ازموينې په جريان کې د نورو سره د پوښتنپاڼو بدلول، او ياهم د تخنيکي او ارتباطي وسائلو پټه ليريدونه د ناوړه موخو په خاطر(ترڅو د بل چا په ځای ازموينه ورکړي).

7. د ازمويښي په صحنه کې د بل چا په ځای حاضریدل، یا بل چاته اجازه ورکول چې د کوم چا په ځای ازمويښه ورکړي.

8. د یو معلوم کس او یا هم ادارې معلوماتو ته د هر ډول الکترونيکي او کمپیوټري وسیلې له لارې په غیر قانوني ډول لاسرسی پیدا کول.

9. د پوهنتون، پوهنځي او یا هم څانګې د معلوماتي تکنالوژي د آسانتیاو او وسائو څخه د غیر اسلامي او غیر کلتوري سایټونو ته د لاسرسۍ لپاره استفاده کول.

شپږمه ماده: داچې هر ډول علمي سرغړونې په اکاډمیکو او مسلکي ارزښتونو باندې خپل منفي سیوري غوړوي او د ټولنې د درناوي او باور وړ علمي ضوابطو په هکله د ټولنې د باور کچې ته صدمه رسوي؛ نو په همدې خاطر د دې ډول مواردو سره جدي مبارزه د اړوند اکاډمیک ارګان د عمده او اساسي مسئولیتونو څخه ګڼل کیږي.

د مرتکب شخص سره باید د قانون په چوکاټ کې لاندنۍ کړنې ترسره شي:

1. د پروژې بیا ځلي پیل، سپارښتنه، اخطار، تبدیلی، ځنډ، محرومیت او حتی اخراج.

د اړونده پوهنځي او یا هم پوهنتون په علمي شورا کې باید د دې مواردو په هکله پریکړه مطرح او تصویب شي.

اوومه ماده: د پریکړې کوونکې ادارې د پریکړې په هکله باید رسماً تورن شخص ته خبر ورکړل شي. د یادې پریکړې په هکله د تجدید نظر لپاره، د هغې د صدور څخه د لسمې ورځې تر پای پورې د اړوند مرکز د مشر دفتر او یا هم د لوړو زده کړو د وزیر دفتر ته خبر ورکول کیږي.

اتمه ماده: هغه سرغړونې، غلطې او جرمونه، چې په دې مقرره کې ورڅخه یادونه نده شوې؛ نو ښايي چې د لوړو زده کړو د وزیر لخوا د وزارت د رهبري په شورا کې مطرح او په هکله ئې لازمي پریکړې وشي.

نهمه ماده: د دې لایحې په دوهمه، څلورمه، شپږمه او اتمه ګڼه مادو کې درج کړل شوي پریکړې، د لوړو زده کړې د وزیر د منظوري څخه وروسته د تطبیق او پلي کیدلو وړ دي.

لسمه ماده: دا لایحه، چې د درې فصلونو او لسو مادو درلودونکې ده، د لوړو زده کړو د وزیر له منظوري څخه وروسته د تطبیق وړ ده.

د کړنې پوهنځي کې لاندې کمېټې فعالیت کوي:

1. د سټراټیژیک پلان کمېټه.

2. د تحصیلي نصاب بیا کتنې کمېټه.

3. د معنوي ارزښتونو ترویج، نظم او دسپلین کمېټه.

4. د څېړنې (تحقیق) کمېټه.

5. د کیفیت لوړاوي او اعتبار ورکونې کمیټه.

6. د دبریننایي زده کړو او نشراتو کمیټه

7. دصحت او ورزش کمیټه

8. سرسبزی کمیټه

9. د ازموینو کمیټه

د ستراتیژیک پلان کمیټې ددندو لایحه

1. د پوهنځی او څانگو پلانونو څخه نظارت او څارنه کول.

2. په هره ربعه او هر کال کې پوهنځی ته د ستراتیژیک پلان د تطبیق په اړه مستند راپور وړاندې کول.

3. د کمیټې غړي په غونډو کې منظم او فعال ګډون کول او د کمیټې مشر لخوا ورسپارل شوي دندې پر وخت او سم ډول ترسره کول.

4. د بنې همغږۍ او اصلاحي کړنو په موخه د هر کال په پای کې پوهنځی ته کلنی راپور ترتیب او ورکول.

5. د څانگو د ستراتیژیک پلان کمیټو سره د پلان جوړولو او تطبیق پر مهال مرسته او همکاري کول.

6. د ستراتیژیک پلان د ښه تطبیق په موخه د پوهنځی د کیفیت لوړواوي او اعتبار ورکونې کمیټې سره کاري اړیکو ټینګول.

7. د ستراتیژیک پلان د نوي کولو او ترتیب په موخه د ټولنې له وګړو او اړوند اداراتو او محصلانو سره غونډو جوړول.

8. لږ تر لږه په دوو میاشتو کې یو ځل د کمیټې غونډه دایرول.

9. د ټولو هغه چارو سرته رسول چې د کمیټې اړوند مشر لخوا ورسپارل کېږي.

10. د ستراتیژیک پلان د تدوین، اجرا او ارزونې څرنگوالي سره د بلدتیا په موخه استادانو او کارکوونکو ته علمي سمینار وړاندې کول.

11. د څانگو امریتونو لخوا د ستراتیژیک پلان کمیټې ته په هره ربعه او کال پای کې مستند راپور ورکول.

12. نورې دندې چې د اړوندو ذیصلاح مقاماتو لخوا سپارل کیږي، ترسره کول.

لایحه وظایف کمیټه ارتقای کیفیت و اعتبار دهی

1. تلاش در امر بهبود کیفیت در پوهنځی.

2. نظارت از جریان ارزیابی خودی نهاد تحصیلی، پوهنځی ها و دیپارتمنت های فارغ ده.

3. تهیه گزارش های ارزیابی خودی نهاد تحصیلی.
4. بررسی گزارش ارزیابی خودی دیپارتمنت های فارغ ده.
5. همکاری با تیم بازنگرها در جریان بازننگری.
6. آشنایی کامل با پلان ستراتیژیک ملی تحصیلات عالی، پلان ستراتیژیک مؤسسه مربوط، پوهنخی مربوط و اسناد مهم در مورد اعتباردهی و ارتقای کیفیت.
7. تهیه اسناد مناسب برای کمیته به اساس بازننگری از فعالیت های علمی و اداری پوهنخی و ارزیابی خودی هر دیپارتمنت.
8. برقراری ارتباطات کاری با آمریت ارتقای کیفیت و اعتباردهی مؤسسه تحصیلی.
9. نظارت از تطبیق پلان ستراتیژیک ملی وزارت و پلان ستراتیژیک نهاد تحصیلی و پلان ستراتیژیک پوهنخی.
10. تدویر محافل برای تطبیق پلان ها و برنامه های تضمین کیفیت در سطح پوهنخی.
11. نظارت و بررسی از تطبیق خط مشی یاد دهی و یادگیری، پلان بهبود تدریس و پلان عملیاتی انفرادی در سطح پوهنخی.
12. نظارت و بررسی امور تدریس بخصوص تطبیق طرز العمل ارزیابی از کیفیت تدریس و ارایه گزارش به آمریت ارتقای کیفیت و اعتباردهی مؤسسه بعد از تایید شورای علمی پوهنخی.
13. نظارت و بررسی از میتوذهای درسی دیپارتمنت ها در جریان سمستر و تهیه گزارش بعد از ختم سمستر به آمریت ارتقای کیفیت بعد از تایید شورای علمی پوهنخی.
14. نظارت دقیق از تطبیق کریکولم و مفردات درسی دیپارتمنت ها در جریان سمستر و تهیه گزارش در ختم سمستر برای آمریت ارتقای کیفیت بعد از تایید شورای علمی پوهنخی.
15. نظارت و بررسی از فعالیت های اکادمیک دیپارتمنت ها.
16. تطبیق سایر برنامه های که از طرف آمریت ارتقای کیفیت مؤسسه محول میگردد.
17. اجرای سایر وظایف مربوط به ارتقا و بهبود کیفیت که توسط مقامات ذیصلاح محول میگردد.

د کریکولم (نصاب) کمپتی د دندو لایحه

1. د پلان سره سم د پوهنخی تحصیلی نصاب مطالعه کول او د قوت او ضعف نقاطو معلومول .
2. د تحصیلی نصاب د نوي والي چاري په مستند ډول ترسره کول.
3. د تحصیلی نصاب د نوي والي او پرمختگ په موخه د اهل خبره وو سره غونډې ترسره کول.

4. د درسي مضامينو او مفرداتو د تعين او تثبيت په موخه، د کار بازار سنجول، د ټولنې غوښتنې او اړتياوې معلومول.

5. د کار بازار، د ټولنې د غوښتنو او اړتياوو د معلومولو لپاره د پوښتنپاڼو ترتيب، تثبيت، تحليل او په دې اړه راپور جوړول.

6. د غنامندۍ په موخه، د پوهنځي موجوده تحصيلي نصاب د نورو پوهنتونونو او پوهنځيو له تحصيلي نصاب سره مقايسه کول.

7. د استادانو درسي کتابونه، لکچرونونه، سلايدونه او نور درسي مواد د تحصيلي نصاب له مفرداتو سره مقايسه کول.

8. لږ تر لږه په مياشت کې يو ځل د کميټې غونډه دايروول.

9. نورې هغه دندې ترسره کول، چې د اړوندو ذصلاح مقاماتو له خوا ورته سپارل کيږي.

دمعنوي ارزښتونو د ترويج، نظم او دسپلین کمېټې د دندو لايحه **د نظم او دسپلین د لايحې لومړۍ څپرکۍ: غټې سرغړونې**

1. لومړۍ ماده: رشوت اخستل، فساد، جنسي ځورونې، د موقف څخه ناسمه استفاده او دې ته ورته کړنې، هغه عوامل دي چې په اساس يې شخص قضائي او عدلي مراجعو ته د ورپېژندنې ترڅنگ، ممکن د اړوند اکاډميک مرکز څخه په مؤقتي او ياهم د دايمي اخراج د جزا سره هم مخ شي.

2. دوهمه ماده: د تخلفاتو په صورت کې مجرم ته د مؤقتي او ياهم دايمي اخراج پريکړه به د اړوند اکاډميک مرکز د علمي شورا لخوا تصويب کيږي.

د نظم او دسپلین د لايحې دوهم څپرکۍ: د ټولنې ضد کړنې

درېمه ماده: د ټولنې ضد کړنې لاندني موارد په برکې نيسي:

أ. شخصي تيرۍ، جنسي ځورونې، مخامخ سپکاوی، شخصيت ته صدمه رسول، د علمي مراسمو گډوډول، د ټولنيزو او کلتوري مراسمو گډوډول.

ب. د پوهنتونونو د قوانينو، مقرراتو، لايحو او طرز العملونو څخه سرغړونه لکه: د ليليې د لايحې، ازموينو د لايحې، او ياهم د کوم قانوني جواز څخه پرته د اکاډميکو مرکزونو د امکاناتو او تجهيزاتو څخه استفاده کول.

ج. د تدريس، څيړنې، مديريت او اداري نظم گډوډول.

د. په اکاډميکو مرکزونو کې د نورو وگړو تهديدول، بې ځايه زور زياتۍ، ياهم هر هغه کار ترسره کول، چې د هغوی د فزيکي او رواني روغتيا، همدارنگه شخصي امنيت په خطر کې اچولو لامل وگرځي.

ه. قومي، ژبنيو او ډلييزو اختلافاتو ته لمن وهل

و. د پوهنتون او لیلیې په داخل کې د نشه ایزو توکو، الکولي مشروباتو او دېته ورته مضره مادو خرڅول، څکول، او یا هم لیږدول غیرقانوني کړنې دي.

ز. په اکاډمیکو مرکزونو او اداراتو کې د وسلې او یا دې ته ورته خطرناکو وسیلو چې د بل شخص د ټپي کیدلو، وژنې لامل ګرځي ګرځول، خرڅول، او وړل راورل غیرقانوني کړنې دي.

ح. د پوهنتون په داخل کې د ټولو هغه کړنو ترسره کول، چې د پوهنتون د اصولو سره خلاف وي، د بې نظامي لامل و ګرځي او یا هم عامه نظم ته صدمه رسوي غیرقانوني حیثیت لري.

ط. د امنیتي مسئولینو د اوامرو څخه قصدي سرغړونه، د وسایطو په چلولو کې بې پروايي، د پوهنتون په انګړ کې مشکوکې کړنې او بې ځایه ګرځیدل.

څلورمه ماده: د دریمې مادې د جزئیاتو څخه سرغړونکي، د هغه د سرغړونې ډول او شدت ته په پام سره په لاندې ډول تادیب کېږي: سپارښتنه(توصیه)، اخطار، د موقف ښکته راوستل، تبدیلی، د تحصیل او دندې څخه ایستل

البته پورتنۍ ټول موارد د اړوند اکاډمیک مرکز د علمي شورا په تصویب سره تحقق مومي.

د نظم او ډسپلین د لایحې درېیم څپرکی: اکاډمیکي سرغړونې

پنځمه ماده: پنځمه ماده لاندني موارد په برکې نیسي:

د نورو مؤلفینو د علمي او فکري آثارو څخه ناوړه ګټه اخستنه، د مثال په ډول:

1. د بل مؤلف د ټول اثر او یا هم د یوې برخې نقلول او په خپل نامه پورې تړل.
2. د بل چا کورنۍ دنده، لیکل شوي مقالې، پروژې، رسالې، تیزس، ډیزرتیشن او داسې نور په غیرقانوني ډول استفاده کول.
3. د نورو خلکو د نظریې، مفکورې او تجربې کارول پرته له دې، چې د هغوی څخه اجازه وغوښتل شي او سرچینه ئې ذکر شي.
4. د ورسپارل شویو څیړنو او علمي تحقیقاتو پرمهال د غلطې احصائې او غیر دقیقو معلوماتو وړاندې کول.
5. د ازموینو په پایلو کې هر ډول لاسوهنه او جعل کاري، د مضامینو د نمرې کم او زیات کول، په رسمي اسنادو کې مداخله او نور هغه کړنې، چې د ناوړه موخو او امتیاز د ترلاسه کولو په خاطر ترسره کېږي.
6. د جعلی اسنادو جوړول، د نورو تیر ایستنه، د اسنادو او اجازې د درلودلو څخه پرته د بل چا د اسنادو څخه استفاده او یا هم د پوهنتون د امکاناتو څخه ناسمه ګټه پورته کول.

7. د نقل د کولو لپاره هر ډول هڅې او اقدامات لکه: د ازموينې څخه وړاندې او يا هم د ازموينې په جريان کې د نورو سره د پوښتنپانو بدلول، او يا هم د تخنيکي او ارتباطي وسائو پټه ليردونه د ناوړه موخو په خاطر (ترڅو د بل چا په ځای ازموينه ورکړي).

8. د ازموينې په صحنه کې د بل چا په ځای حاضریدل، يا بل چاته اجازه ورکول چې د کوم چا په ځای ازموينه ورکړي.

9. د يو معلوم کس او يا هم اداري معلوماتو ته د هر ډول الکترونيکي او کمپيوټري وسيلې له لارې په غير قانوني ډول لاسرسی پيدا کول.

10. د پوهنتون، پوهنځی او يا هم څانگې د معلوماتي ټکنالوژي د آسانتياؤ او وسائو څخه د غير اسلامي او غير کلتوري سايتونو ته د لاسرسۍ لپاره استفاده کول.

شپږمه ماده: داچې هر ډول علمي سرغړونې په اکاډميکو او مسلکي ارزښتونو باندې خپل منفي سيوري غوړوي او د ټولنې د درناوي او باور وړ علمي ضوابطو په هکله د ټولنې د باور کچې ته صدمه رسوي؛ نو په همدې خاطر د دې ډول مواردو سره جدي مبارزه د اړوند اکاډميک ارگان د عمده او اساسي مسئوليتونو څخه گڼل کېږي.

د مرتکب شخص سره بايد د قانون په چوکاټ کې لاندنۍ کړنې ترسره شي

أ. د پروژې بيا ځلي پيل، سپارښتنه ، اخطار، تبديلي، خنډ، محروميت او حتی اخراج.

ب. د اړونده پوهنځی او يا هم پوهنتون په علمي شورا کې بايد د دې مواردو په هکله پريکړه مطرح او تصويب شي.

اوومه ماده: د پريکړې کوونکې ادارې د پريکړې په هکله بايد رسماً تورن شخص ته خبر ورکړل شي. د يادې پريکړې په هکله د تجديد نظر لپاره ، د هغې د صدور څخه د لسمې ورځې تر پای پورې د اړوند مرکز د مشر دفتر او يا هم د لوړو زده کړو د وزير دفتر ته خبر ورکول کېږي.

اتمه ماده: هغه سرغړونې، غلطۍ او جرمونه، چې په دې مقررې کې ورڅخه يادونه نده شوې؛ نو ښايي چې د لوړو زده کړو د وزير لخوا د وزارت د رهبرۍ په شورا کې مطرح او په هکله ئې لازمي پريکړې وشي.

نهمه ماده: د دې لايحې په دوهمه، څلورمه، شپږمه او اتمه گڼه مادو کې درج کړل شوي پريکړې، د لوړو زده کړې د وزير د منظوري څخه وروسته د تطبيق او پلي کيدلو وړ دي.

لسمه ماده: دا لايحه، چې د درې فصلونو او لسو مادو درلودونکې ده، د لوړو زده کړو د وزير له منظوري څخه وروسته د تطبيق وړ ده.

کړنۍ پوهنځی د څېړنې کمېټې د دندو لايحه

1. مرام او هدف : د ټولو څېړونکو د څېړنو لپاره د څېړنې او مشورې ممکنه زمينه برابرول.

2. هدف ته د رسېدو په موخه د درې میاشتني او کلني کاري پلان ترتیبول.
3. د پلان شویو موخو د ټینګښت په موخه ترلاس لاندې پرسونل مدیریت او مشرتوب کول.
4. د څېړونکو لپاره د څېړنو ممکنه زمینه برابرول.
5. د اړوندو ادارو سره د همغږۍ په موخه د خاصو لایحو او کړنلارو سره سم د وزارتونو، تصدیو او د ټولو دولتي او شخصي ادارو سره علمي او مشورتي مرستې.
6. د پرسونل د تشویق او هڅونې په موخه د څېړنې د شورا په وسیله د ټاکل شوي حق الزحمې په مقابل کې د ټولو علمي، څېړنیزو او مشورتي دولتي او شخصي چاروسرته رسول.
7. د څېړونکو د ښې ګټې اخستنې په موخه د کورنیو او بهرنیو مأخذونو څخه د څېړنو اسناد او راپورونو چمتو کول.
8. د عامه پوهاوي په موخه د دولت د څېړونو د پالیسۍ سره سم د خاصې مجلې او یا نورو څېړونو په وسیله د څېړنو د پایلو خپرول.
9. د چارو د پرمختګ په موخه د پوهنتون د ریاست مقام ته د ټولو فعالیتونو او د څېړنیزو پروژو د مصرفونو او عوایدو راپور ورکول.
10. د علمي څېړنو د طریقو سره د سمینارونو، کنفرانسونو، کورسونو، او ورکشاپونو له لارې د ځوانو څېړونکو او محصلینو آشنا کول.
11. د وروستیو تصمیمونو د نیولو او د چارو د لوړوالي په موخه د اړوند پرسونل څارل او ارزول.
12. د ټولو هغو چارو سرته رسول چې د وظیفې اړوند امر لخوا ورسپارل کېږي.

لایحه وظایف کمیته آموزش الکترونیکی

کمیته آموزش الکترونیکی در سطح پوهنځی موظف به اجرای وظایف ذیل است:

1. ارائه سمینار های علمی آموزشی به منظور آشنایی استادان دبیارتمنت های مختلف مربوط به پوهنځی و استفاده ابزار های تکنالوژیکي در دبیارتمنت های مربوطه.
2. بررسی متواتر و حل مشکلات انترنتی دبیارتمنت ها به منظور تسريع روند استفاده از تکنالوژي.
3. بررسی از پروسه فعالیت های تدریسی پوهنځی و دبیارتمنت ها.
4. نظارت از روند تطبیق آموزش الکترونیکی به منظور حصول اطمینان از کیفیت آن.
5. برنامه آگاهی دهی به محصلان به منظور استفاده از روند تکنالوژي در روند آموزشی و یادگیری محصلان.

6. تدوین و تطبیق پلان توسعه‌ی آموزش الکترونیکی به منظور پوشش دادن برخی مضامین مقدور از طریق استفاده از تکنالوژی در داخل پوهنخی و پوهنتون.

7. معرفی اعضای کادر علمی واجد شرایط برای آموزش الکترونیکی در تفاهم با دیپارتمنت ها.

8. سایر وظایف که از جانب کمیته پوهنتونی آموزش الکترونیکی به آن سپرده میشود.

لایحه سیستم کریدت مؤسسات تحصیلات عالی برای دوره تحصیلی لیسانس

سیستم کریدت امروز به حیث یک سیستم موثر و پیشرفته ی تحصیلی در اکثر کشور های جهان مورد پذیرش و تطبیق میباشد.

در جریان بازسازی سیستم تحصیلات عالی در کشور و گسترده گی روز افزون ارتباطات اکادمیک پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی کشور های مختلف، نیاز مبرم دیده میشود تا این سیستم به صورت موفقانه تطبیق و چالش های عمده در فراراه آن مرفوع گردد.

هدف اساسی تطبیق و کاربرد این سیستم آن است تا فعالیت و سهم گیری محصل در جریان عملیه ی آموزش بیشتر انکشاف و تقویت گردد و سیستم تحصیلات عالی در کشور با معیار های جهانی همخوانی کسب کند، زیرا این سیستم انعطاف پذیر است و فرصت های بیشتر و بهتری را برای محصل فراهم می کند.

در این سیستم فرصت های واقعی در جهت صرفه جویی وقت و پیشرفت سریع برای محصلان کوشا فراهم می گردد و معیار های دقیق فعالیت و مساعی محصلان بکارگرفته می شود. در این سیستم مسئولیت ها و فعالیت های استادان نیز بیشتر هدفمند گردیده و به رشد توانایی های علمی و عملی شاگردان معطوف میگردد.

در سیستم کریدت تسهیلات و امکانات در فراگیری دانش به گونه ای فراهم می شود که هم از لحاظ وقت، هم از نظر شیوه و هم از نظر نرخ اقتصادی توانایی های محصل در نظر گرفته میشود، چنانچه، یک محصل می تواند به اندازه یی که توان فکری، مالی و یا زمانی دارد درس هایش را عیار سازد. محصل می تواند مقدار کریدت هایش را به مؤسسه ی دیگر آموزشی انتقال و بالاخره در صورت ناکامی تنها درسهای را دوباره بگیرد که در آن ناکام مانده است، نه تمام سمستر و سال آموزشی را و آن هم با هماهنگی دوطرفه با مؤسسه ی مربوطه.

لازم است شیوه های کهنه و کلیشه ای پیشبرد در سها مورد بازنگری قرار گیرد و از اتکای محض بالای یک کتاب درسی انصراف به عمل آید و محصلان به مطالعات اضافی تشویق گردند. (ضمیمه شماره 2) باید وظیفه ی استادی به و وظیفه ی تمام وقت هر عضو کادر علمی پوهنتون مبدل گردد. باید در تمام دیپارتمنت ها سیستم منظم ارزیابی و بازنگری مواد درسی و روش اتخاذ تدابیر اضافی جهت ارتقای سطح فعالیت های علمی آنها معمول گردد. شیوه های موثر برقراری و تحکیم روابط اکادمیک و همکاری علمی میان دیپارتمنت های مختلف پوهنخی ها به وجود آید تا محصلان برای تکمیل نصاب برنامه ی درسی خویش بتوانند از تنوع انتخاب مستفید شوند. بدون تردید، لایحه ی جدید مکلفیت اکادمیک اعضای کادر علمی مؤسسات تحصیلات عالی، گام مؤثر دیگری در این راستا تلقی می گردد.

د محصل تعهد پاته

هر محصل د پوهنتون دننه د لاندې کړنو په ترسره کولو باندې مکلف دی:

1. د اسلام د مقدس دين اساساتو ته احترام او پاښدۍ.
2. د هيواد نافذه قوانينو مراعات كول.
3. د لوړو زده کړو وزارت د لوايحو، مقرراتو، مصوباتو او پريکړو رعايت كول.
4. د پوهنتون رهبري او حيثيت ته احترام كول.
5. د ټاکل شويو معيارونو په اساس د بيان ازادۍ ته احترام كول.
6. د پوهنتون نورو محصلانو سره نيك او غوره اړيکي ساتل او هغوی ته متقابل احترام ترسره كول.
7. د درسي صنفونو او پوهنتون دننه د نظم او دسپلين مراعت كول.
8. د صنفی درسونو او پوهنتون په پاکۍ کې د اداره سره مرسته ترسره كول.
9. د انساني کرامت ضد او غير اخلاقي کړنو د ترسره کيدو څخه ډډه كول.
10. هر ډول بشري ضد کړنو او تخريبي کارونو او فعاليتونو د ترسره کيدو څخه ډډه كول.
11. د هر ډول نيشه توکو او دخانياتو څخه ډډه كول.
12. د هر ډول قومي، ژبنيو او مذهبي تعصباتو څخه ډډه كول.
13. د افغاني ټولنې د فرهنگ خلاف لباس اغوستلو څخه ډډه كول.
14. د پوهنتون په داخل کې د هر ډول ارايشي کارونو څخه ډډه كول.
15. په درسي دهليزونو او پوهنتون په داخل کې د بيخايه گرځيدو څخه ډډه كول.
16. د پوهنتون په داخل کې د هر ډول سياسي او تنظيمي فعاليتونو د ترسره کيدو څخه ډډه كول.
17. په پوهنتون کې د هر ډول بد، پارونکي عمل څخه ډډه كول چې د ناامني، بي نظمي او جنگ باعث گرځي.

